

Vážení přátelé, milí studenti!

Ostravská univerzita již po jedenácté pomyslně otvírá své brány, aby zahájila nový akademický rok. U této příležitosti mají předchůdci informovali akademickou obec o splnění svých záměrů v uplynulém roce a stanovili klíčové cíle pro nadcházející období. Rád navazuji na tuto tradici. Vzhledem k tomu, že zimní semestr uplynulého roku spadl do funkčního období mého předchůdce a je podrobně analyzován ve Výroční zprávě za rok 2000, která je k dispozici na webovských stránkách univerzity, omezím se zde pouze na stěžejní fakta z období letního semestru akademického roku 2000/2001.

Pro život vysokých škol měly v tomto období zásadní význam dvě události, a to Pražský summit a schválení novely vysokoškolského zákona. Význam první z událostí tkví v přihlášení se k myšlence společného evropského vzdělávacího prostoru. To předpokládá splnění řady požadavků ze strany státu i univerzit. Začleněním se do sítě evropských vysokých škol budeme vystaveni mnohem větší konkurenci a konfrontováni se zahraničními univerzitami. Co z toho vyplývá pro nás? Do popředí zájmu se musí dostat důraz na kvalitu ve všech našich činnostech. Ze zákona jsme povinni zpracovávat a zveřejňovat hodnocení činností v klíčových oblastech svého působení. To jsme pojali jako interní evaluaci, která by měla sloužit řídicím složkám na všech úrovních k identifikaci silných a slabých stránek našeho působení a tím přispívat k permanentnímu zvyšování kvality. Je čas, abychom uvažovali

o externí, zejména zahraniční evaluaci. Pohled zvenčí by byl velmi prospěšný. Získání osvědčení zvláště pro mladou univerzitu, jakou je ta naše, je rovněž otázkou prestiže. Je jisté, že evaluace bude něco stát (asi 1 milion Kč), proto musíme být přesvědčeni o užitečnosti takového kroku. Nabízí se řada možností. Budeme se snažit vybrat optimální řešení a využijeme rovněž zkušeností těch českých univerzit, které již evaluaci prošly.

Druhou významnou událostí letošního léta z pohledu vysokých škol bylo bezesporu schválení novely vysokoškolského zákona. Dovolte, abych připomenul její základní cíle a stručně naznačil, co z této legislativní úpravy vyplývá pro nás.

První cíl novely reaguje na trendy v evropském vysokoškolském vzdělání, jak vyplývají z Boloňské deklarace, následně stvrzené i Pražským summitem. Jde zejména o oddělení bakalářských a magisterských programů, což podpoří prostupnost vysokoškolského systému a zároveň umožní otevřít vysoké školy většímu počtu uchazečů. Vyřešení tohoto problému není záležitostí jednoho semestru. Vedení univerzity neprodleně reagovalo a již zahájilo první kroky procesu restrukturalizace studia.

Druhým cílem novely je umožnit vysokým školám podnikat. To souvisí s vícezdrojovým financováním. V intencích novely vysokoškolského zákona připravujeme půdu pro některé podnikatelské aktivity, které by přinesly určité prostředky. Omlouvám se, že zatím nebudu konkrétní, neboť jsme ve stádiu

sondování. Akademická obec bude včas a plně informována. Prozdám jen to, že se v našich podmínkách naskytují zejména dvě možnosti, a to v oblasti celoživotního vzdělávání v akreditovaných studijních programech za úplatu a v majetkovém vstupu do podnikatelských subjektů.

Musím se zde zmínit též o doplňkové činnosti na základě zakázek externích subjektů. To ostatně bylo umožněno i před novelou, avšak na naší univerzitě se realizovalo bez většího efektu. I zde se budeme snažit zvýšit efektivitu našeho snažení. Město a kraj by měly patřit k předním odběratelům našich produktů. Již jsem v tom smyslu zahájil jednání. Rovněž naše účast ve Vědecko-technologickém parku Ostrava, který už opustil stadiu projektování a brzy otevře první objekt, by neměla být pouze formální. K této problematice se vrátím v některém z dalších čísel Listů. I když problém financování patří bezesporu ke klíčovým úkolům managementu univerzity, příjmu rád podněty a konkrétní nápady každého, kdo mne osloví.

Dalším cílem novely je posílení role celoživotního vzdělávání. Tlak na zvýšení podílu vysokoškolsky vzdělaných jedinců v populaci je jednou ze stěžejních myšlenek Boloňské deklarace. Ze zahraničních zkušeností je známo, že distanční vzdělávání s použitím moderních informačních technologií umožňuje přístup ke vzdělávání všem, kteří jsou nějakým způsobem znevýhodněni v prezenční výuce. V řadě evropských zemí je dis-

tanční vzdělávání osvědčenou a uznávanou formou výuky v rámci celoživotního vzdělávání. V České republice je stále ještě popelkou. Pokusme se prodat to, co umíme nejlépe, tedy připravit a realizovat nejrůznější vzdělávací programy šité na míru zákazníka. Od kurzů po akreditované studijní programy. Přítom bude potřebné vejít do těsnější spolupráce s úřady práce i podnikatelskou sférou. Budeme muset zachytit trend distančního vzdělávání s podporou moderních komunikačních technologií (tzv. e-learning). Na Přírodovědecké fakultě bylo už pro přípravu distančního vzdělávání hodně vykonáno. Teď jde o to, abychom potřebné know-how rozšířili i na další fakulty a tam pro myšlenku distančního vzdělávání nalezli zapálené kolegy. Na podzim proběhnou první semináře k této problematice a vedení univerzity bude jednat o zajištění realizace e-learningu v podmínkách univerzity.

Jako společensky velmi úspěšné vidím snažení fakult na poli realizace Univerzity třetího věku. 170 nových frekventantů na FF pro nadcházející rok je dokladem zájmu veřejnosti o tuto formu vzdělávání.

Ještě bych se chtěl zmínit o některých dalších významných událostech z letního semestru. Tou první je udělení akreditace doktorskému programu Sociální práce naší Zdravotně sociální fakultě. Vidím v tom završení určité etapy v rozvoji této nejmladší fakulty.

V březnu zřídil Akademický senát Ostravské univerzity Ústav
Pokračování na str. 2

Vážení přátelé, milí studenti!

Pokračování ze str. 1

uměleckých studií, který vzešel z katedry umělecké tvorby na PdF a v červnu byl úspěšně akreditován. Činnost zahájí k 1. říjnu. Hudební obory zde bude studovat již v tomto roce asi 70 studentů.

S potěšením mohu konstatovat, že v oblasti investiční výstavby se v posledním období podařily dobré věci. Od června probíhá tolik potřebná rekonstrukce menzy na Reální ulici. Předpokládám, že k 1. říjnu bude menza dána do provozu.

Ke zdánlivému konci se blíží také dostavba Přírodovědecké fakulty na Chittussiho ulici na Hladnově. Přesněji její první etapa, která zahrnuje dokončení prostor pro výuku i výzkum. V březnu příštího roku, pokud vše půjde podle plánů, by mohla být kolaudace.

Ještě jedna dobrá zpráva pro studenty, pravda ty z nižších ročníků. V souladu s dlouhodobým záměrem se pokoušíme rozšířit kapacitu a kvalitu ubytovacích zařízení. Zahájili jsme projekční fázi přípravy rekonstrukce bloku B na kolejích J. Opletala, s jejíž realizací se počítá opět za provozu a z větší části v letním období příštího roku.

V prázdninovém období doznala značných změn i aula na Českobratrské ulici, jež by se po rekonstrukci měla stát důstojným místem sloužícím k slavnostním událostem univerzity. Zatěžkávací zkouškou bude slavnostní zasedání Vědecké rady OU u příležitosti oslav 10. výročí univerzity.

Co nás dále čeká v novém akademickém roce? Klíčové úkoly jsou obsaženy v Aktualizaci dlouhodobého záměru Ostravské univerzity na rok 2002, který je všem dostupný na našich webovských stránkách. Takže jen ve stručnosti.

V brzké době bude provedena analýza a optimalizace dislokace budov naší univerzity. Počítám

s tím, že získáme od města uvolňované objekty po nemocnici v areálu Ostrava-Zábřeh. Rádi bychom zde zřídili další koleje, získali další výukové prostory a vybudovali doškolovací ústav pro zdravotnictví.

Klíčovou oblastí našeho snažení zůstává i nadále rozvoj grantových aktivit. Výše získaných účelových prostředků na badatelskou činnost je v porovnání s republikovým průměrem stále nedostatečná. V letním semestru jsme poprvé uplatnili finanční systém motivace k podávání badatelských grantů. To se setkalo s kladnou odezvou v naší akademické obci. Počet podaných přihlášek se zvýšil téměř o 50 % proti loňsku. Na výsledný efekt našeho snažení si však budeme muset ještě počkat do vyhlášení výsledků výběrových řízení. Chtěl bych, abychom se v letošním roce s větší vervou chopili rozvojových programů vypsanych MŠMT. Termín podávání přihlášek se blíží (31. říjen 2001).

V oblasti spolupráce s okolím univerzity se budeme snažit zapojit do zpracovávání koncepcí rozvoje našeho regionu a města. V tomto směru vedu jednání s představiteli kraje i magistrátu a byli jsme už přizváni ke spolupráci.

Velkou pozornost budeme i v nadcházejícím akademickém roce věnovat rozvoji informačních systémů. Jejich zavedení není jednoduchou záležitostí. Jde o proces, který trvá několik let (obecně). V loňském roce jsme zahájili transformaci stávajících informačních systémů na integrované, které propojí hlavní činnosti univerzity. V současné době vrcholí naplňování daty u informačního systému o tvůrčích aktivitách (PUBL). Úsilí, které musíme přitom vynaložit, by se mělo brzy zúročit. Vedle pravidelného poskytování informací o výstupu tvůrčí činnosti známé pod zkratkou RIV je tu i nový po-

žadavek akreditační komise na elektronické předkládání některých podkladových materiálů. Provozování databáze PUBL nám situaci značně ulehčí.

S novým vedením univerzitní knihovny připravujeme praktické semináře zaměřené na výchovu uživatelů pro práci s informacemi. První proběhnou už v měsíci říjnu. Pro orientaci v současné záplavě informací o informacích jsou nezbytné určité znalosti a dovednosti. Ke klíčovému patří znalosti spojené s využíváním bází dat. Semináře by měly oslovit ty, kteří nemají důvěru v počítačovou techniku, tak i ty, kteří jsou jejími pokročilejšími uživateli. Klasické časopisy jsou drahé, bohužel často směřují jen k velmi malému okruhu čtenářů. Mnohé přitom mají elektronické verze dostupné po Internetu. Snad všechny vědní disciplíny dnes mají počítačové databáze. Mnohé z nich jsou díky státním dotacím dočasně (to podtrhuji) zdarma přístupny v sítích vysokých škol. Brzy však bude nutno za tyto informace platit, a to nemalé peníze. Budeme postaveni před rozhodnutí, pro které databáze se rozhodneme. Apeluji proto na všechny kolegy, aby využili jedinečné možnosti volného přístupu ke zmíněným databázím v oborech svého profesionálního zájmu.

V zimním semestru budeme slavit. Desáté výročí existence naší univerzity stojí jistě za oslavu. Jejím vyvrcholením bude slavnostní zasedání Vědecké rady Ostravské univerzity. V jeho rámci bude udělen čestný doktorát významnému hudebnímu pedagogovi prof. Ivanu Moravcovi. Rovněž budou oceněny zásluhy za rozvoj OU. Na slavnostní zasedání naváže konference „Role univerzit v regionech na prahu 21. století“. Připravena je rovněž řada doprovodných akcí, jako jsou odborná setkání, koncerty a výstavy. K návštěvě univerzity po-

zveme i pamětníky. Všechny tímto srdečně zvu k účasti.

To méně příjemné nakonec. S politováním musím konstatovat, že situace kolem rozpočtu vysokých škol pro rok 2002 je značně znepokojivá. V květnu jsem byl MŠMT informován o financovatelném nárůstu počtu studentů. Dle informací publikovaných v médiích navrhované finanční prostředky pro veřejné vysoké školy by však měly zůstat na výši roku 2001. V rámci celé České republiky se jedná o 10-12 tisíc studentů, na které vysoké školy nedostanou peníze. Pro OU to znamená, že asi 350 nových studentů by bylo vzděláváno zadarmo. Tento stav je v příkrém rozporu s vládou deklarovanými prioritami v oblasti vzdělávání. Zároveň to neumožní splnění závazků vyplývajících z Boloňské deklarace a Komuniké pražského summitu o integraci evropského vzdělávacího prostoru. Reprezentace českých vysokých škol požaduje, aby byly hledány reálné možnosti navýšení prostředků dle dřívějších ujednání. 19. září proběhne slyšení před Senátem ČR k problematice financování vysokých škol. Bohužel, k dnešnímu dni nemám žádné věrohodné informace k aktuálnímu stavu přípravy rozpočtu.

Nadcházející akademický rok přinese jistě řadu problémů, k jejichž řešení bude mnohdy potřeba nemalého úsilí i vzájemného pochopení. Spoléhám na kolegiální spolupráci všech našich pracovníků, pedagogů i nepedagogů. Studentům přeji úspěch ve studiu. Těm nově příchozím přeji, aby se jim splnily představy o studiu v oborech, které si zvolili, a aby se jim podařilo brzy se začlenit do akademické obce naší univerzity. Všem pak přeji pevné zdraví a radost z vykonané práce. Děkuji všem zaměstnancům univerzity za odvedenou práci v uplynulém akademickém roce.

VÁŠ REKTOR

DOPIS ADRESOVANÝ VELVYSLANECTVÍ USA

Tragické události 11. září v New Yorku a Washingtonu, jakkoli vzdálených tisíce kilometrů, nás hluboce zasáhly. Nevyhlášená válka proti civilnímu obyvatelstvu, která nemá obdoby, je útokem i na naši demokracii a svobodu, na hodnoty, které spolu se Spojenými státy sdílíme. Ničivým teroristickým útokem dostaly naše naděje na šťastnější 21. století vážné trhliny. Uvědomujeme si, že civilizovaný svět se ocitl v ohrožení, které nezažil od dob druhé světové války.

Vývoj událostí ukázal, že teroristům se sice může dařit ničit lidské životy a materiální hodnoty, ne však lidského ducha. Jestliže doufali, že vnesou chaos do života Ameriky, hluboce se mylili. Hrdinství zá-

chránářů a požárníků i spořádaná evakuace obyvatelstva z ohrožených oblastí jsou toho důkazem.

Barbarský čin nemůže zůstat nepotrestán. Záleží jen a jen na USA, jak přítom dokáží využít své síly a technologické převahy. Je však zřejmé, že chybný krok by mohl vést k daleko horší tragedii. Těžko si představit, kam až by teroristé byli ochotni zajít. Civilizovaný svět se však nesmí stát rukojmím v rukou hrstky fanatiků. Je tu naděje, že barbarský akt z 11. září semkne svět a probudí v něm vůli k těsnější spolupráci nejen při zajišťování vlastní bezpečnosti, ale i tolik potřebné prosperity a demokracie.

Doc. Ing. PETR PÁNEK, CSc.

REKTOR OU

**KALENDÁRIUM OSLAV 10. VÝROČÍ
OSTRAVSKÉ UNIVERZITY**

1991 - 2001

PROGRAM**Dnů Ostravské univerzity**

15. října 2001

**Budova B Ostravské univerzity
Českobratrská 16**

● **10.30 Univerzitní aula:
Slavnostní zasedání Vědecké rady
Ostravské univerzity**

● **12.30 Galerie Student:
Vernisáž výstavy prací pedagogů
z Univerzity Mateja Bela
v Banskej Bystrici**

● **18.00 Univerzitní aula:
Slavnostní koncert**

16. - 17. října 2001

Hotel Imperial

● **9.00 Konference na téma:**

Role univerzit v regionech na prahu 21. století
Podrobné informace o konferenci jsou uvedeny

na internetové adrese:

<http://www.osu.cz/conf/10let/>

Univerzitní knihovna OU v září a říjnu 2001

Začátek nového akademického roku je pro Univerzitní knihovnu (UK) tradičně obdobím zvýšeného zájmu studentů o registraci, popř. o prodloužení registrace uživatelů služeb knihovny a následného vypůjčení studijní literatury. Letošní rok je specifický tím, že od září bude plně spuštěn do provozu automatizovaný vypůjčnický modul v systému T-Series. Automatizace vypůjčnického procesu přinese samotným uživatelům možnost aktuálně zjistit lokaci požadovaného dokumentu - tedy zda je dokument vypůjčen, či připraven na místě k vypůjčení, popř. umístěn v oborové studovně k prezenčnímu vypůjčení, dále stav vlastních výpůjček a postupně bude také možno zadávat rezervaci na již vypůjčený titul.

Pro bezproblémové zvládnutí registrace nových a přeregistrování stávajících uživatelů nabízí knihovna studentům 1. ročníku Ostravské univerzity možnost vyřízení těchto záležitostí i mimo výpůjčnickou dobu. V průběhu měsíce září a října každé úterý od 8 do 12 hodin bude výpůjčnické oddělení knihovny na Bráfově ulici přijímat jednotlivce i skupiny studentů nejen k samotné registraci do elektronické báze uživatelů, ale zároveň k seznámení s vyhledáváním starší literatury v listkovém katalogu a především v elektronickém katalogu systému T-Series, v němž jsou uloženy záznamy o publikacích vydaných od r. 1997 a o veškerých učebnicích ve fondech knihovny. Studenti budou také obeznámeni se způsobem podávání žádostí o výpůjčku z fondů UK, výpůjčnickou dobou, jakož i právy a povinnostmi uživatele vyplývajícími z Knihovního a výpůjčnického řádu UK OU.

Poskytování výpůjček z fondů knihovny - ať už absenčních či prezenčních - však zdaleka není jedinou službou, kterou tato instituce poskytuje. Každý zaregi-

strováný uživatel může požádat o výpůjčku dokumentů z fondů jiných knihoven v České republice i v zahraničí, domluvit se na vypracování rešerše na zadané téma z odborných publikací zpřístupňovaných v elektronických databázích domácí i zahraniční proveniencí a dodáním rešerše v tištěné či elektronické formě. Lze také požadovat zhotovení kopií dokumentů nebo jejich částí z fondů knihovny či jejich dodání z jiných knihoven např. v rámci služeb Virtuální polytechnické knihovny a v neposlední řadě využít internetových služeb zpřístupňovaných na kterémkoli počítači sloužícím veřejnosti v oborových studovnách a mediotece.

Zatímco v obsluze počítače a vyhledávání na internetových stránkách jsou studenti zběhlí, v práci s elektronickými databázemi je zpočátku nezbytná odborná pomoc vyškolených pracovníků knihovny. Vedle individuálních prezentací během celého akademického roku nabídne Univerzitní knihovna v rámci propagační akce, každoročně vyhlašované Svazem knihovníků a informačních pracovníků pod názvem „Týden knihoven“, školení pro širokou veřejnost právě na téma práce s elektronickými informačními zdroji. Akce bude v celé republice probíhat od 8. do 14. října 2001.

Pro zprůhlednění a neustálé vylepšování knihovnických a informačních služeb buduje Univerzitní knihovna vlastní www stránky, k jejichž pravidelnému prohlížení zveme všechny uživatele a zejména nové studenty naší univerzity na adresu www.osu.cz/knihovna/. V nově připravované rubrice „Diskuse“ přivítáme názory, hodnocení a nápady na další zkvalitňování naší práce ze strany studentů, pedagogických i odborných pracovníků, jakož i široké veřejnosti.

MGR. JARMILA KRKOŠKOVÁ
ŘEDITELKA
UNIVERZITNÍ KNIHOVNY OU

Úspěšní atleti Ostravské univerzity

Konec studijního roku je u studentů ve znamení sbírání kreditů za zápočty i zkoušky. Ve vysokoškolském sportu je to období akademických mistrovství v letních sportech.

Atleti se letos sešli v Brně. Pořadatelem Akademického mistrovství v atletice pro rok 2001 byla tentokrát Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity.

Novinkou v letošním roce bylo, že Akademická mistrovství začínají být otevřená, s mezinárodní účastí. Tentokrát přijela velmi silná družstva VŠ - FTVŠ

Bratislava, Universitát Wien a Akademický výběr ze Slovenska.

Pro naše studenty byl termín velmi nepříznivý, protože na naší škole právě probíhal zápočtový týden. Mnozí atleti se nemohli Akademického mistrovství zúčastnit, protože museli nastoupit k zápočtovým písemkám. Ti, kteří odjeli, přivezli pro naši školu opět nejcennější kovy a umístění. Především děvčata stála na stupních vítězů, muži tentokrát „jen“ na bodovaných místech.

HELENA ŠIMKOVÁ - BĚH NA 1 500 M

Medaile získaly:

Zlatá medaile: Helena Šimková 800 m - 2:11,91 min.
Helena Šimková 1500 m - 4:39,74 min.

Stříbrná medaile: Kateřina Bábová 200 m - 25,69 s
Romana Dubnová výška - 170 cm
Sochařová, Rosslerová,
Šimková, Bábová 4x400 - 4:01,39 min.

Bronzová medaile: Kateřina Bábová 100 m - 12,65 s

KATEŘINA BÁBOVÁ
STUDENTKA PDF OU

ŠTAFETA ŽEN NA 4x400 M

Jana Mikulenková, členka týmu mistryň světa v Taekwon-Do ITF 2001

Studentka posledního ročníku Pedagogické fakulty Ostravské univerzity a členka české státní reprezentace ve sportovním Taekwon-Do ITF Jana Mikulenková (II. Dan) úspěšně reprezentovala na letošním 16. mistrovství Evropy ve Španělsku a posléze i na 12. mistrovství světa v Itálii, kde startovalo více jak 600 závodníků z 63 zemí celého světa.

Nejprve si z ME ve Španělsku (26. - 29. 4. 2001) přivezla dvě bronzové medaile z individuálních soutěží (technické sestavy a sportovní boj). Kromě toho společně s týmem žen získala ještě další dvě zlaté, stříbrnou a bronzovou medaili, čímž se český dívčí seniorský tým stal nejúspěšnějším týmem letošního

mistrovství Evropy. Nejdůležitějším startem sezony však bylo jistě Mistrovství světa v Itálii (3.-8. 7. 2001), kde Jana navíc obhájovala v individuální soutěži dvě stříbrné medaile z posledního mistrovství světa v roce 1999 z Argentiny. Obhájit medaile se Janě tentokrát již nepodařilo, nicméně si vše vynahrátila v soutěži týmů. V týmovém sportovním boji dokázal český dívčí seniorský tým porazit postupně všechny své soupeřky a postoupil až do závěrečného finále. Až zde naše dívky podlehly favorizovaným korejským reprezentantkám, které snad ještě nikdy na mistrovství světa tuto disciplínu neprohrály. Ale to nejlepší českou výpravu teprve čekalo, a to v disciplíně speciální přerážecí techniky týmů, kdy v tříčlenném týmu musí každá závodnice přelomit předepsanou technikou (do výšky či dálky) dřevěnou desku. Zde se musely do finále naše závodnice nejprve kvalifikovat ze své základní skupiny, kterou bez ztráty jediného bodu vyhrály. Poslední den mistrovství je tedy čekalo velké finále. Do něj postoupily ještě další tři týmy, vesměs samí favorité: KLR, Polsko a Argentina. Zde Jana Mikulenková společně s dalšími dvěma našimi reprezentantkami po dlouhém roze-

skakování nakonec vybojovaly zlaté medaile a titul mistryň světa 2001. Jedná se o vůbec první týmovou zlatou medaili v historii, kterou se podařilo České republice získat na seniorském mistrovství světa. Touto zlatou medailí naše děvčata výborně navázala na letošní ME, kde v této disciplíně také skončila první. Jana Mikulenková je tedy členkou úspěšného českého týmu, který letos vybojoval zlatou medaili jak na mistrovství Evropy, tak i světa v Taekwon-Do ITF.

V současné době se bude Jana věnovat studiu na Ostravské univerzitě a skládat zkoušky, které z důvodu náročné dlouhodobé přípravy nestihla vykonat. Na podzim se ještě jistě zúčastní také mistrovství České republiky 2001 v Taekwon-Do ITF. Další velká mezinárodní soutěž na ni čeká už v květnu 2002, kde se bude ucházet o nominaci na Mistrovství Evropy 2002, které se bude konat tentokrát u nás, v jihočeské Třeboni. Více informací naleznete na oficiálních internetových stránkách ČS Taekwon-Do ITF na adrese www.taekwondo.cz.

ING. MAREK LAZOR
ASISTENT TRENÉRA REPREZENTACE ČR
TAEKWON-DO ITF

Nepřehlédnutelné 70. narozeniny doc. MUDr. Jaroslava Šimíčka, CSc.

Narozeniny se slavily pro lékařskou veřejnost v rámci Spolku lékařů v Ostravě s odborným programem 14. června 2001 v hotelu Imperial a pro pozvané přátele v budově Zdravotně sociální fakulty Ostravské univerzity v Ostravě-Zábřehu dne 21. června 2001.

Ten, kdo se zúčastnil obou slavnostních akcí, měl velké štěstí, protože získal o oslavenci tolik faktických informací, že si ho musí vážit jako lékaře i jako člověka daleko víc než předtím. Míra osobnosti odborníka, vědce, člověka se vždy měří nejen počtem publikací (náš oslavenec jich má hodně přes 100), ale také obecnou známostí ve veřejnosti jak v odborných společnostech, tak i mezi lidmi. Jaroslav pocházel z učitelské rodiny z malé vsíky u Ostravy, která se jmenuje Trnávka.

Když jsem si připravoval slavnostní projev, jel jsem se tam podívat. Na digitálním projektoru dokumentace vyšla a potěšila slavnostní hosty i oslavence. Málokdo asi věděl, že Jaroslav byl zakladatelem zavádění kardiostimulátorů v ČR. Patřil a doposud patří mezi naše přední kardiology. Pochopil to každý, kdo se zúčastnil té první slavnosti v Imperialu, kde se sešli přední kardiologové z Pra-

hy, Brna a Olomouce. Celou odbornou dráhu našeho oslavence zde velmi poutavě zdokumentoval MUDr. Roman Štípal, CSc., žák doc. Šimíčka.

Jaroslav Šimíček byl pro život připravován klasickým gymnáziem, což se projevilo v jeho vzdělání, zvláště humanitním. Můžete ho slyšet hrát na klavír, dovede kreslit a malovat a dbá dodnes zvláště v písemném projevu na čistotu českého jazyka.

Lékařská životní dráha oslavence začala po promoci na Lékařské fakultě Univerzity Palackého, v Ústavu fyziologie. Po dvou letech odchází do Krajské nemocnice v Ostravě-Zábřehu, kde se věnuje kardiologii. V letech 1985-1993 působí jako primář III. interního oddělení v Městské nemocnici v Ostravě. Od roku 1993 se věnuje nově založené Zdravotně sociální fakultě Ostravské univerzity, kterou vedl jako děkan po dvě funkční období. V současné době se věnuje pedagogické činnosti v Ústavu fyziologie a patofyziologie a klinické praxi v kardiologii.

Kdo se blíže seznámí s životem oslavence, musí si zákonitě položit otázku, co přispělo k tak úspěšnému životu. Bezespou to byl

sport, převážně běžecké disciplíny na střední a dlouhé tratě. Běh nikoli rekreační, ale závodní s absolvováním celé řady maratonů. Sport, u k á z n ě n o s t , skromnost na jedné straně a srdečnost, lidskost

a nadhled, to jsou vlastnosti, kterých si na oslavenci všichni vážíme. Životní moudrost a tolerance se projevily jako převažující i ve složitých dobách společenských změn.

Závěrem ještě otázka k zamyšlení. Kolik z nás si na univerzitě bude přát k 70. narozeninám boty značky Adidas?

Nejraději bych toto slavnostní sdělení pro Jaroslava ukončil hudbou, snad nejlépe:

„Yesterday when I was young...“, zpívá Bing Crosby a všichni, kdo Tě mají rádi, s přáním hodně dalších šťastných let.

DOC. MUDR. JAROSLAV HORÁČEK, CSc.
DĚKAN ZSF OU

PUBLIKACE PRO SVĚTOVÝ KONGRES V TOKIU (vyšel 2. svazek edice UNIVERSUM)

Uprostřed letošního srpna opustila nakladatelství TILIA a tiskárnu HAROK druhá kniha univerzitní edice UNIVERSUM, anglicky vydaná Aesthetics of the Four Elements: Earth, Water, Fire, Air (ESTETIKA ČTYŘ ŽIVLŮ - Země, Voda, Oheň,

Vzduch), jejíž autorský kolektiv tvoří pět žen ze tří univerzit - Zdeňka Kalnická z Ostravské univerzity, Krystyna Wilkoszewska, Marzenna Jakubczak a Maria Popczyk ze Slezské univerzity v Katovicích a Malgorzata Sacha-Pieklo z Jagellonské univerzity v Krakově.

S vydáním této reprezentativní publikace jsme velice spěchali, aby si jí koncem srpna mohli prohlédnout (a také objednat!) účastníci 15. světového estetického kongresu v Tokiu.

Podarilo se. Teď, kdy píšete tyto řádky, má už kniha za sebou svůj velký transkontinentální let do Tokia, kde na výstavě publikací organizované u příležitosti světového estetického kongresu propaguje Ostravskou univerzitu. Je velmi důležité, že týmž letadlem odcestovala na kongres i jedna z jejích autorek, docentka Zdeňka Kalnická, která tak bude moci tuto výjimečnou publikaci prezentovat na světovém fóru osobně.

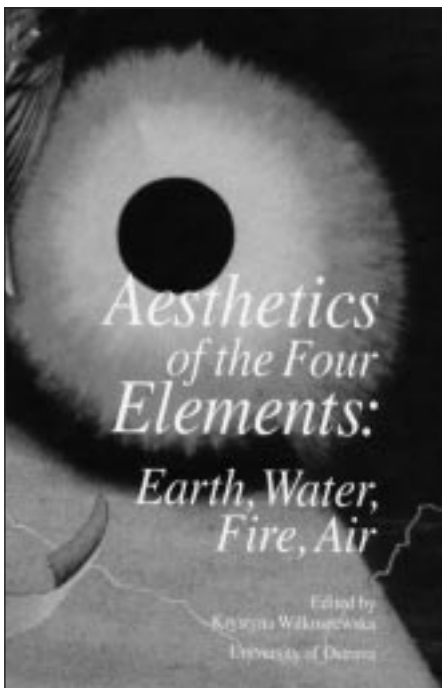
Kniha je vydána v exkluzivním provedení, na křídovém papíře, má 415 stran a 139 reprodukcí (z toho 94 barevných!) významných malířských a sochařských artefaktů od starověkých kultur až po současnost, které zde dokumentují mnohodomenzionální charakter estetiky jednotlivých živlů. Obálku a grafickou úpravu navrhl Zbyněk Janáček.

Autorky rekapituluji vývoj koncepce živlů ve filozofii řecké, indické, čínské a středoamerické, popisují chápání živlů jako základních stavebních materiálních kamenů všeho existujícího, ale i jako mystických kosmických principů. Rozvíjí se zde celá řada velmi originálních myšlenek (jmenujme z nich alespoň myšlenku korelace mezi živly a smyslovým poznáním, problému světla jako ontologické podmínky obrazu nebo problému energetické potence a nekontrolovatelnosti živlu vzduchu) a při vysvětlování jednotlivých symbolů se uvádějí příklady z výtvarného umění, ale i z oblasti mytologie, filozofie a literatury.

Svým celkovým pojetím i obsahem je publikace Estetika čtyř živlů, vydaná jako 2. svazek edice UNIVERSUM, ojedinělá. Výrazně interdisciplinární charakter práce, v níž se propojuje oblast mytologie, filozofie, estetiky, religionistiky a dějin umění, z ní činí dílo, jaké dosud ve světové estetice neexistuje. Věříme, že takto bude také přijata čtenáři.

Křest knihy se uskuteční v průběhu zimního semestru nového akademického roku v Univerzitním knihkupectví.

DOC. DR. EVA MRHAČOVÁ
EDICE UNIVERSUM

PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA 2001

Tradiční konference na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity se konala již popáté. Sešlo se zde přes padesát pedagogů, kteří přednesli více než čtyřicet referátů v plénu a ve třech sekcích.

Jednání se konalo pod záštitou Jeho Magnificence rektora Ostravské univerzity doc. Ing. Petra Pánka, CSc., a Spectabilis děkana Pedagogické fakulty doc. PhDr. Zbyňka Janáčka. V pozdravném projevu se pan rektor

zmínil o letošním 10. výročí vzniku naší univerzity a pan děkan promluvil o významu výzkumné činnosti pedagogů, nových učitelských kompetencích i o problémech fakulty.

Hlavní referáty přednesli: PhDr. Josef Malach, CSc., z naší univerzity k otázkám klasifikace; PaedDr. Olga Zelinková, CSc., z Prahy promluvila o nových pohledech na učitelskou diagnostiku; PhDr. Pavol Kompolt, CSc., z Filozofické fakulty Uni-

verzity Komenského z Bratislavy vystoupil s kritikou některých pseudodiagnostických tendencí a doc. PhDr. Irena Lokšová, CSc., z Přírodovědecké fakulty Univerzity P. J. Šafárika v Košicích se věnovala komplikované problematice efektivity edukace.

Všichni účastníci už při zahájení obdrželi sborníky, které se podařilo včas vytisknout, což

přispělo k hladkému průběhu jednání v plénu, sekcích i pro dobrou úroveň diskuse k jednotlivým vystoupením.

Ke zdaru konference přispělo i neformální setkání a účastníci z Polska, ze Slovenska i z našich vysokoškolských pracovišť vyslovili přání se setkat i na příští Pedagogické diagnostice 2003.

DOC. PHDR. LADISLAV LANGR, PH.D.

REKTOR PETR PÁNEK ZAHAJUJE KONFERENCI

Záříjové rozjímání nad koncem prázdnin...

Tak nevím. Zase začal nový školní rok. Dětem skončily prázdniny, léto se také chýlí ke konci, podzim a zima je za dveřmi. Nemám ráda prázdniny, protože vždycky velice rychle utečou a velice rychle skončí. Nakonec - stejně tak jako samotný život. Je mi z toho smutno a teskně.

Vlastně bych své děti do školy raději ani nedávala. Tím, že jim začnou povinnosti, začínají také mně. Pokud mají na sedm, musím ráno brzy vstávat, musím shánět věci do školy, včetně sešitů, kruzítek, pravítek - podle toho, jak si to ta dotyčná paní učitelka či učitel vymyslí. Všechno to stojí spoustu peněz a starostí a vůbec. Nad některými požadavky stejně pouze krouším hlavou.

Také jsem stála za katedrou na základní i na střední škole. Také jsem mívala požadavky. Také jsem vedla třídní schůzky. Na třídní schůzky svých dětí dnes však raději posílám manžela. Tak nějak se bojím a tak nějak je nemůžu snést.

Takže zase začala škola. Za chvíli začne také nám. Pohoda skončila. Pozorují, jak se v denním tisku neustále rozvíjí spor o domácí školu, jak se mnozí rozčilují, že děti nejsou státu, že číst a psát a počítat si je mohou naučit rodiče doma sami, že na to mají svatovsaté právo. Na co však mají právo děti samotné? A patří mé děti skutečně pouze mně? Jsem jejich vlastník a vím jako rodič, co je zrovna pro ně nejlepší? Dává mi rodičovství tu nejlepší aprobaci k výchově a k výuce svých dětí? Když ano, proč je tedy tolik dětí v současnosti zanedbávaných a týraných, zjevně i skrytě, proč je tolik dětí bezradných a nešťastných? Pomoc na Lince bezpečí v posledních letech podle denního tisku prý hledalo více než 4 miliony dětí. Kde a kdo jsou tedy ti tolik skvělí a vševedoucí rodiče, kteří mají jediné právo na své děti? Ale -

když tedy selhávají rodiče, kteří jsou dětem nejbližší, co potom učitelé, kteří přece jen dítě znají a vnímají leckdy jinak než jeho rodina? K čemu vlastně vedeme budoucí učitele a k čemu je vlastně celá pedagogická i filozofická i přírodovědecká i jiná fakulta? Když i rodič - učitel (v tomto případě tedy já, ale zdaleka prý nejsem jediná) se bojí učitelů svých dětí a třídních schůzek? A skutečně bych nezvládla své děti vzdělávat a vychovávat jen sama samotinka a nejlépe? Nemusela bych se podřizovat požadavkům jiných, nemusela bych kroutit hlavou, byla bych svou paní...

Asi bych si na to netroufla. A nejen proto, že ani na tom tak zdánlivě jednoduchém prvním stupni škola neučí dítě pouze číst, psát a počítat, jak se mnozí domnívají. Škola dává dítěti mnohem víc. Chrání jej před jednostranností, učí se zde žít ve společnosti, učí se komunikovat se svými vrstevníky i s ostatními cizími dospělými, učí se překonávat překážky i podřizovat se požadavkům jiných - právě pro možnost budoucí svobody. A právě zcela paradoxně díky té zdánlivě svobodě bych si na domácí školu příliš netroufla... Avšak, pokud .si troufnou jiní, proč ne? Ale je to skutečně pro dítě to nejlepší?

Když snad nakonec i pro ten smutek z konce prázdnin je škola tolik potřebná...

Tak nevím, snad mám pravdu, snad.

Doufám, protože pak můžeme snadněji uvěřit, že ani fakulty s učitelskými obory tak neztrácejí ani nadále a ani trošku svůj smysl.

MGR. MIRIAM PROKEŠOVÁ

Ptáme se proděkanů...

Jak probíhaly na vaší fakultě přijímací zkoušky?

**PaedDr. Iva Málková, Ph.D.,
proděkanka pro studium FF OU**

Přijímací řízení probíhalo, jako každoročně, v několika rozdílných a časově různě rozlehlých fázích. Do závěru února, kdy mohou uchazeči podávat přihlášku ke studiu na VŠ, se přihlásilo na FF 2 761 uchazečů. Celkové číslo je podstatně nižší než v předcházejících letech (srovnaj 3 107 v r. 1999, resp. 4 060 v r. 2000). Domnívám se, že díky zlepšující se informovanosti o počtech přihlášených a možnosti přijetí, kterou fakulta poskytuje pro Učitelství noviny, nebo pro publikaci Jak na vysokou školu, studenti středních škol zjišťují reálnou možnost přijetí. Protože filozofické fakulty jsou znevýhodněné koeficienty jednotlivých studijních programů (1,00, maximálně 1,20 pro FF OU), ve strategii univerzity to znamená, že jisté programy jsou kapacitně omezeny, a tím se také (ale nejen!) zájem uchazečů snižuje.

Zpracovávání dat z jednotlivých přihlášek, jejich kompetence a příprava tabulek pro skutečné přijímací řízení ukázala nepřipravenost Centra informační technologie (CIT) a nekompetentnost paní V. Moravcové, která byla pověřena koordinací a počítačovým zpracováním dat k přijímacímu řízení. Platnost rektorské vyhlášky 27/2000 nedokázalo CIT realizovat v přídatných programech, které by umožňovaly počítačové zpracování pro průběžné přepočítávání bodů na vyhláškou stanovené koeficienty, sčítání a dělení koeficientů u dvouoborových studijních programů, zpracování přijímací zkoušky, která se skládá i v jednotlivém oboru z několika částí atd. Jenom mimořádným nasazením referentek studijního oddělení FF OU (ještě teď DĚKUJI) se podařilo zachraňovat data, která pověřená pracovnice CIT při manipulaci se soubory přihlášených uchazečů mazala a promíchávala, a vytvořit samostatný přídatný program, který by pomáhal v práci jednotlivým katedrám ve vypjatém týdnu přijímacích zkoušek.

V druhé fázi, samotném týdnu přijímacích zkoušek a v náhradním termínu, probíhalo přijímací řízení bez mimořádných událostí. Stejně tak závěrečná fáze, až na mnohdy emočně vypjaté návštěvy rodičů a nepřijatých uchazečů, rozepisování rozhodnutí a vyřízení odvolání. Z přihlášených 2 761 uchazečů se k přijímacím zkouškám dostavilo 2 065 uchazečů (v náhradním termínu 56). Neuspělo 1 413 uchazečů. Uspělo 628 uchazečů, z toho 222 je doposud vedeno v pozici náhradníka (stav k 15. 8. 2001). Rozhodnutí o přijetí bylo zasláno 406 uchazečům, zapsáno do prvního ročníku může být 368 posluchačů (navýšení bylo vypočteno tzv. koeficientem nenastoupení, ale vždy je to věštění z koule). Z přihlášeného počtu uchazečů uspělo 22,745 % uchazečů, navrženo k přijetí bylo 14,705 % uchazečů. Z dostavivších se uchazečů uspělo 30,875 % uchazečů, navrženo k přijetí

19,961 % uchazečů. Tyto počty proměňují ještě: rozhodnutí nenastoupit na VŠ, neúčast na zápisu ke studiu na VŠ. Celkové počty tak budou zřejmě až po dnech zápisů (3. - 4. 9. 2001).

Letošní přijímací řízení potvrdilo trend nastupovat na vysokou školu po určité praxi, a tedy s jasnější představou, proč byl daný obor zvolen. Potvrzuje se zájem o kombinovanou formu studia, která je vnímána už jako součást celoživotního vzdělávání. Je zřejmý zvýšený zájem o kombinace se základy společenských věd a zvyšující se zájem o studium rusistiky (zvl. ve sféře podnikání).

P.S. Na závěr ještě jednu perličku, která nás všechny pobavila. Jedna z omluvenek žádající z nenadálých vážných zdravotních důvodů možnost absolvovat přijímací řízení v náhradním termínu měla diagnózu: přiložena ortéza na koleno a vše bylo vystaveno a podepsáno gynecologem...

**PaedDr. Petr Franiok, Ph.D.,
proděkan pro prezenční formy studia PdF OU:**

Lze konstatovat oproti předchozím rokům zvýšený počet uchazečů, kteří se dostavili k přijímacím zkouškám. Z 3 330 uchazečů se dostavilo k přijímacím zkouškám 90 %, oznámení o přijetí bylo zasláno 690 úspěšným uchazečům. Jejich zájem o studium se soustřeďuje, pokud jde o kombinované studium, na tytéž obory jako v roce 2000 s tím, že mírně poklesl počet přihlášek. V prezenční formě studia, kromě programu Učitelství pro střední školy, výtvarná tvorba - výtvarná výchova, je několikrát vyšší zájem o učitelství studium pro 2. stupeň základní školy, zejména o aprobaci s anglickým jazykem, občanskou výchovu, historii, geografii a tělesnou výchovu. V neučitelských studijních programech uchazeči projeví čtyřnásobně vyšší zájem o Vychovatelství s volnočasovým a reedukačním zaměřením.

**Doc. PaedDr. Dana Kričfaluší, CSc.,
proděkanka pro studium PŘF OU:**

Uchazečům o studium v akademickém roce 2001/2002 nabídla Přírodovědecká fakulta Ostravské univerzity 10 studijních programů - 4 bakalářské (program Informatika a výpočetní technika - aplikovaná informatika v prezenční i distanční formě studia), 4 magisterské neučitelské programy se 7 obory a 2 učitelské programy s 10 kombinacemi aprobací pro učitelství ZŠ a 20 kombinacemi aprobací pro učitelství SŠ.

Velkou pozornost věnovala fakulta již tradičně informování veřejnosti - byla vydána brožura Informace o studiu na PŘF OU, kterou mohli uchazeči o studium získat např. na veletrhu vzdělávání GAUDEAMUS 2000 v Brně nebo u příležitosti Dne otevřených dveří na PŘF OU. Tyto informační brožury byly rovněž zaslány na vybrané střední školy v regionu. Všechny důležité informace o přijímacím řízení byly zveřejněny na www stránkách fakulty.

Počet zájemců o studium se od roku 1997

pohybuje kolem čísla 2000 - v letošním roce to bylo 2 114 uchazečů. Největší zájem byl o magisterské (neučitelské) studijní programy, a to o Geografii (zejména o obory Sociální geografie a regionální rozvoj a Politická a kulturní geografie) a Informatiku, u bakalářských programů byl největší zájem o studium chemie. Naopak největší pokles zájmu je u studia Učitelství pro ZŠ.

121 uchazečů splnilo kritéria pro přijetí bez přijímacích zkoušek. Celkem se přijímacích zkoušek zúčastnilo 1663 uchazečů, tj. 79 % přihlášených. Ke studiu v akademickém roce 2001/2002 bylo přijato 699 uchazečů, tj. 86 % z těch, kteří splnili podmínky přijímacího řízení.

Věříme, že nás mile překvapí i počet uchazečů, kteří se zapíší do 1. roku studia. A věříme, že z nich budou dobří studenti!

**Doc. PhDr. Jitka Šimíčková-Čížková, CSc.,
proděkanka pro studium ZSF OU:**

Ke studiu na čtyřech bakalářských a jednom magisterském studijním oboru bylo v letošním roce přihláшено 1 081 uchazečů. Kapacitní možnosti fakulty omezují množství přijatých studentů zhruba na 200 posluchačů pro nový studijní rok. Po odvolacím řízení přijal děkan Zdravotně sociální fakulty OU ke studiu 174 studentů. Počet přijatých na jednotlivé obory je následující:

prezenční studium	
sociálně zdravotní a geriatrická péče (tříleté bakalářské)	- 30 studentů
zdravotnické vyšetřovací metody (tříleté bakalářské)	- 27 studentů
léčebná rehabilitace a fyzioterapie (tříleté bakalářské)	- 34 studentů
sociální práce se zdravotnickým profilem (pětileté magisterské)	- 41 studentů
kombinované studium	
zdravotnický management - ošetrovatelská péče (tříleté bakalářské)	- 42 studentů

V únoru 2001 udělilo Ministerstvo zdravotnictví ČR statut zdravotnického pracovníka pro dva nové bakalářské studijní obory, které ZSF OU připravila k akreditaci v souladu s požadavky Evropské unie na vysokoškolské vzdělávání zdravotnických pracovníků. Jsou to obory všeobecná sestra a porodní asistentka. Studium těchto oborů bude realizováno v rámci fakultou akreditovaného studijního programu ošetrovatelství. Pro oba studijní obory vypsali děkan fakulty doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc., dodatečně přijímací řízení. Termín přijímacích zkoušek byl 11. 9. 2001.

Rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR ze dne 23. 5. 2001 byla ZSF OU udělena akreditace doktorského studijního programu Sociální práce. Přijímací zkoušky do prezenčního i kombinovaného studia se uskutečnily 26. 9. 2001.

Za odpovědi na otázku děkuje

JIŘINA VEČEŘOVÁ

Přijímací zkoušky z pohledu Centra informačních technologií OU

Opět máme za sebou čas přijímacích zkoušek, poněkud hektické období, které zainteresovaným úsměv na tváři většinou nepřidá a vrásek neubere. Období, ve kterém studenti „prodávají“ to, co nashromáždili za léta studií na střední škole. Snaží se, protože jde o jejich budoucnost. Jsou soustředěni na zkušební otázky a spoléhají na to, že při hodnocení výkonů budou hodnoceni objektivně a nezájatá. Spoléhají na to, že záleží především na nich samotných. Spoléhají na servis ze strany ústavu, na jehož vstupní bránu nesměle klepou. Dokonalý servis je záležitostí nás, pracovníků školy, kteří se na průběhu přijímacího řízení podílíme. Jsme si vědomi výše uvedených skutečností. To nás ještě více zavazuje k tomu, abychom zdárný průběh aktu výběru těch nejlepších zajistili tak dobře, jak je to jen možné.

Přijímací řízení je za námi a přirozeně nastává čas rekapitulace, hodnocení. Jako zástupce útvaru, který technicky zajišťoval průběh zkoušek na všech fakultách, je mým zájmem a povinností reagovat na některé ohlasy, které Centrum informačních technologií jako celek staví do negativního světla poněkud zjednodušujícím způsobem. Jednalo se především o řadu drobnějších nedorozu-

mění ve spolupráci s Filozofickou fakultou, které nakonec vyústily v situaci, kdy si pracovnice FF zajišťovaly některé služby ve vlastní režii s následnou kritikou CIT, jež, dle jejich slov, nebylo schopno situaci řešit.

Především chci říci, že některá dílčí pochybení ze strany dotyčných pracovníků CIT jsou možná, a kdybych tvrdil opak, bylo by mé tvrzení zřejmě značně pokrytecké. Důležité je přesvědčení, že v daných podmínkách, kdy byly zaváděny některé nové moduly, nevznikly chyby nekompetencí pracovníků CIT, ale spíše nedostatečnou a pomalou komunikací mezi oběma stranami, zejména pak neúčinnou zpětnou vazbou ze strany FF. Posuďte sami: software určený pro přijímací zkoušky kupujeme od Západočeské univerzity, kde jej vyvíjejí a používají. Přebíráme od ní i veškeré upgrade a doplňky, které obsahují reakce na naše požadavky, a opravy. Je to interaktivní spolupráce, která je běžná a nevyhnutná u podobných projektů. Skupina vývojářů reaguje na chyby hlášené jejími klienty. Je samozřejmě, že se po změnách software testuje na vzorových datech, která však nemohou nasimulovat podmínky a zatížení reálného provozu i s přihlédnutím na specifika Filozofické fakulty. Je logické,

že se celý tento proces spolupráce musí přesunout na všechny zainteresované články, a pokud funguje oboustranná komunikace, je zaručen úspěch. Já jsem však nabyt dojmu, že se komunikace zablokovala a nebylo možno operativně reagovat. Jsem přesvědčen, že možným problémům v budoucnosti předjdeme tak, že si závazně stanovíme pravidla komunikace. Fakulty by si, dle mého názoru, měly uvědomit, že jsou s Centrem informačních technologií, jako servisní organizací, na stejné lodi. Naším společným cílem by mělo být to, aby příslušný software, který z výše uvedených příčin nikdy nebude naprosto bez chyb, se vyladil a stabilizoval co nejdříve. Stane se tak důslednou zpětnou vazbou při jeho implementaci, kdy pracovníci studijních oddělení využijí při komunikaci s CIT všech dostupných kanálů. V opačném případě sice mohou obviňovat z nekompetentnosti jiné, budou však v konečném důsledku sami proti sobě.

Věřím, že se tak příště nestane a že se případné problémy budou řešit s předstihem a vzájemnou spoluprací.

TOMÁŠ KAMRÁD
VEDOUcí ODDĚLENÍ INFORMAČNÍCH
SYSTÉMU CIT OU

Turnaj v tenisových čtyřhrách o „Pohár kvestora Ostravské univerzity“

V sobotu 23. 6. 2001 se uskutečnil první ročník turnaje v tenise o Pohár kvestora Ostravské univerzity. Turnaj se uskutečnil, nebojím se to říci, v překrásném areálu TJ NH na Varenské ulici, kde se jako spoluživatel Ostravská univerzita, konkrétně katedra tělesné výchovy, důstojně podílí na vytváření příjemného prostředí v celém areálu.

Na šesti tenisových dvorcích se vystřídalo 26 žen a mužů, kteří byli vylosováni v každém kole do dvojic. Po odehrání tří kol se uskutečnila utkání o 1., 2., 3. a 4. místo, která byla odehrána již za nepříznivého počasí.

Turnaje se zúčastnili pedagogové a další příznivci tenisu. Celkovým vítězem se stala dvojice Kudela ml., Hruboň, která ve finále porazila pár Kazimířská (absolventka OU), Čáp. V souboji o další pořadí uspěla dvojice Gajda, Vrátný proti Hrab, Ostrý.

Vyslovení krátkého, ale příjemného slůvka „díky“ patří doc. PhDr. V. Gajdovi, CSc., vedoucímu katedry tělesné výchovy, a B. Turečkovi, řediteli areálu TJ NH, a všem dalším účastníkům prvního ročníku turnaje.

Pro úplnost uvádíme seznam hráčů podle abecedy, bez titulů.

Balcar, Čáp, Deml, Děcký, Dvořák, Fiala, Gajda, Gerö, Hrab, Hruboň, Kazimířská, Kobělka, Kudela st., Kudela ml., Květoň, Matalová, Ostrý, Papadopulos, Paulík, Raška, Šlachta, Šmugala, Šmugalová, Tureček, Vorel, Vrátný.

Jako hostesky se osvědčily slečny Čempelová, Demlová, Kudelová.

Věřím, že první ročník, pořádaný v období desátého výročí Ostravské univerzity, nebude ročníkem posledním, a že se vytvořila dobrá tradice, ve které by se mělo pokračovat.

ING. LADISLAV KUDELA
KVESTOR OU

Sborník přednášek

Sborník více než stovky referátů, které zazněly na mezinárodní konferenci „Region-slужby-cestovní ruch“ (Sociodynamické faktory rozvoje regionů), konané 9.-10. dubna 2001 na Filozofické fakultě Ostravské univerzity v Ostravě. Publikace je rozdělena do čtyř částí pod názvy sekcí (Obchodně-ekonomická, Psychologická a sociologická, Jazyková a komunikační, Kulturní a historická) a zahrnuje aktuální otázky týkající se regionálního prostoru, hodnotových a tematických problémů u nás a v zahraničí. Publikace prezentuje stav bádání a myšlení v oblasti regionalistiky, kvality služeb a cestovního ruchu, který je dynamicky rozvíjen v závislosti na odstranění bariér včetně jazykových. Sborník má mezioborový charakter a může posloužit studentům lingvistických, psychologických, geografických, sociologických a ekonomických oborů. Rozsah cca 400 stran (včetně kontaktních adres účastníků).

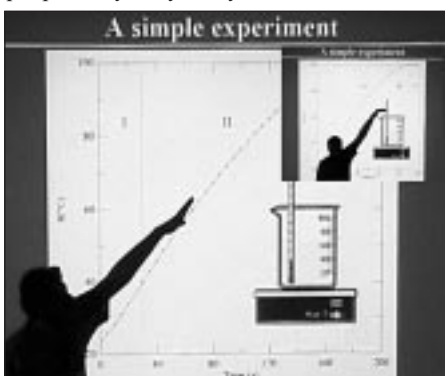
- JU-

CBLIS 2001

CBLIS je akronymem pro Computer Based Learning In Science, což volně přeloženo znamená počítačem podporovaná výuka (přírodních) věd. Pracovníci, kteří aktivně působí v této oblasti nebo mají zájem o využívání počítačů při výuce a učení, se scházejí co dva roky na mezinárodní konferenci. V červenci 2001 proběhla již pátá mezinárodní konference CBLIS.

První konference se konala v roce 1993 ve Vídni. Jako další místo byla vybrána Opava v roce 1995. Pak následovaly konference v Leicesteru ve Velké Británii v roce 1997 a v Enschede v Holandsku v roce 1999. O uspořádání konference je vždy velký zájem, proto bylo pro nás velkou ctí, že pro konání konference v roce 2001 byla vybrána opět Česká republika.

Počítače se začaly používat ve výuce a učení již před více než třiceti lety, ale jejich skutečné využití hraje stále jen malou úlohu ve většině jak graduálních, tak postgraduálních kurzů. A to přesto, že se všeobecně prohlašuje, jak nesmírné jsou možnosti počítačem podporované výuky (CBL - Computer Based Learning) při zvyšování kvality a efektivnosti vzdělávání. Existuje velké množství softwarových produktů pro simulace, inteligentní vyučování, matematické modelování, vizualizaci algoritmů atd. Vyučující z různých oborů vyvinuli celou řadu programů na podporu svých výukových cílů.

MODERNÍ TECHNOLOGIE VE VZDĚLÁVÁNÍ SI VYŽADUJÍ MODERNÍ ZPŮSOB PREZENTACE.

Konference CBLIS si klade za cíl podpořit výměnu informací a rozvoj CBL nástrojů a poskytuje prostor pro třibení názorů odborníků z oblasti vzdělávání. Jejich příspěvky se zabývají směřováním dalšího vývoje CBL programů v matematice, přírodních vědách a inženýrství. Vystoupení specialistů se týkají posledního vývoje v určité specifické oblasti vědy, zatímco širší pohled demonstruje, jak každá z představených disciplín může v budoucnosti přispět k vytvoření účinné koncepce počítačem podporované výuky.

Organizátoři konference nabízejí příležitost všem - učitelům, školitelům firem, softwarovým vývojářům..., aby mohli diskutovat a prezentovat výsledky svých současných aktivit, které se zabývají podporou výuky a učení pomocí počítačových technologií.

Hlavními tematickými okruhy letošní konference byly:

- Výuka a učení
- Nové technologie (virtuální realita, multi-média, hypermédia...)
- Výukový software (matematika, medicína, fyzika, mechanika, elektřina...)
- Výhodnocování a testování (monitorování, evaluace...)
- Webové technologie

PREZIDENT KONFERENCE PROF. CHAPMAN PŘI DISKUSI: SOUSTŘEDĚNÍ, ÚNAVA, NEBO NEVĚŘICNÝ ÚDIV?

Místem konání konference CBLIS 2001 se stala jižní Morava. Celou akci organizovali společně pracovníci Pedagogické fakulty Ostravské univerzity a Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity, v jejichž prostorách se konference konala. Brněnská Pedagogická fakulta disponuje moderně vybavenou posluchárnou, která splňuje náročná kritéria zahraničních účastníků. A těch byla na konferenci naprostá většina: z Austrálie, Kanady, USA, Nového Zélandu, z Evropy to byli přednášející z Velké Británie, Německa, Polska, Rumunska, Holandska, Rakouska a Řecka. Nejpočetněji byli zastoupeni Kypřané, kteří získali příležitost organizovat příští konferenci v roce 2003.

Konference nejsou jenom prezentace a diskuse, plenární jednání či jednání v sekcích. Je to příležitost k osobnímu setkávání kolegů z oboru. Z některých se po tolika letech stali dobří přátelé, kteří si vyměňují nejen novinky ze své profese, ale také novinky z rodinného života, zajímají se, jak se daří dětem nebo vnoučatům. Asi na druhé konferenci (v roce 1995) někdo navrhl, že lidé, kteří pracují s moderními technologiemi, by nemuseli vážit tak dalekou cestu na konferenci a celé jednání by mohlo probíhat formou videokonference. Rovněž se uvažovalo o tom, že místo tlustého tištěného sborníku (mimořádně velmi drahého) by stačila jeho elektronická podoba. Od obou nápadů bylo velmi záhy upuštěno. Lidé pocítují potřebu se osobně setkat, mluvit spolu, vidět se, podávat si ruce. A totéž platí o sborníku - pěknou knížku

je vždy příjemné držet v rukou, obracet listy a třeba i číchat k papíru.

K setkávání na konferencích patří i společenské akce: prohlídky města či památek a společné večere. Pohostinnost na jižní Moravě je příslovečná. Návštěva vinného sklípku v Čejčích, s folklorním vystoupením tanečního souboru a cimbálovou muzikou, se velice líbila všem. Pro ty, kteří přijeli do České republiky jen jako partneři účastníků konference, byl přichystán vlastní program: výlety na Macochu, do Olomouce a do Slavkova.

Děkujeme všem, kteří přispěli k vytvoření krásné atmosféry konference CBLIS 2001.

**JANA KAPOUNOVÁ - OSTRAVSKÁ UNIVERZITA,
JIŘÍ STRACH - MASARYKOVA UNIVERZITA BRNO**

PŘI VYSTOUPENÍ CIMBÁLOVKY VE VINNÉM SKLÍPKU NEZŮSTALI DELEGÁTI KONFERENCE POUZE PASIVNÍMI POSLUCHAČI...

...NEJSTATEČNĚJI CIFROVALI AUSTRALANÉ.

Spolupráce s firmou SOFRES FACTUM PRAHA, s.r.o.

Garanti ekonomických předmětů Filozofické fakulty Ostravské univerzity zajistili spolupráci s prestižní firmou SOFRES FACTUM PRAHA, s.r.o, která byla podpořena jejím generálním ředitelem - RNDr. Janem Herzmanem, CSc. Studenti lingvistických oborů pro hospodářskou sféru a cestovní ruch tak budou pravidelně zapojováni do výzkumu veřejného mínění, kvality distribuce a zkoumání účinnosti Public Relations aktivit apod. Tato vzájemná dohoda potvrzuje prestiž studia na Filozofické fakultě OU v Ostravě.

- JU-

Doc. Kučerová: „Ostrava je pozoruhodná kulturní metropole“

Na závěr letního semestru byla hostem Filozofické fakulty OU doc. ing. Jana Kučerová, Ph.D., zástupkyně vedoucího Katedry cestovního ruchu a společného stravování Ekonomické fakulty Univerzity Mateja Bela v Banské Bystrici a ředitelka Evropského informačního centra při UMB, která měla jednodenní přednáškový blok pro studenty lingvistických oborů pro hospodářskou sféru a cestovní ruch. Využil jsem této příležitosti k malému rozhovoru.

Na Ostravské univerzitě jste přednášela poprvé. Jaké jsou vaše bezprostřední dojmy?

Bylo pro mě potěším spolupracovat s tak výbornými studenty, jací jsou na Filozofické fakultě. Trošku jsem měla obavy z toho, zda nastane jazyková bariéra, ale vše probíhalo bez problémů. Zároveň si myslím, že lingvistické studijní programy pro hospodářskou sféru a cestovní ruch jsou potřebné a užitečné, protože se mj. zaměřují na historii, dějiny umění, sociologii, psychologii apod. Nechci pochopitelně dělat zjednodušené závěry, ale znalost jazyků považuji v oblasti cestovního ruchu za předpoklad mezinárodní spolupráce.

Váš celodenní přednáškový blok byl na téma „Trvale udržitelný rozvoj cestovního ruchu“. Můžete nám tuto problematiku trochu přiblížit?

V současnosti patří cestovní ruch k nejdynamičtějším se rozvíjejícím odvětvím světového hospodářství. Například ve Slovenské republice jsme zaznamenali v období 1993-1997 trend každoročně se zvyšující návštěvnosti. V roce 1997 dosáhl počet zahraničních návštěvníků Slovenska 31 741 700, tj. na 1 obyvatele připadlo cca 6 zahraničních návštěv-

níků. Celá 90. léta jsme zaznamenávali kvantitativní růst cestovního ruchu, zejména pokud jde o počet zahraničních návštěvníků a nabídku ubytovacích zařízení. Musíme si ale uvědomit, že cestovní ruch nemá neomezené možnosti růstu, protože je závislý na kvalitě přírodních a společensko-kulturních zdrojů, které využívá. Současný zájem odborníků, tvůrců politiky rozvoje cestovního ruchu se soustřeďuje na hledání východisek a přístupů, které by zabezpečily trvalý rozvoj cestovního ruchu. Velice překvapivá je skutečnost, že této problematice (nárůstu a útlumu) se v odborné literatuře věnuje relativně malá pozornost. Stále se zdůrazňuje potřeba neustále zvyšovat počet zahraničních návštěvníků, zabezpečit růst devizových příjmů, opakuje se, že cestovní ruch patří mezi odvětví, která mohou výrazně přispět k řešení sociálně-ekonomických problémů mnoha regionů. Méně se vedou diskuse o možném negativním vlivu cestovního ruchu na životní prostředí, o disponovanosti sociálně - ekonomické a společensko - kulturní, o možném útlumu odvětví v cestovním ruchu, které se rozvíjí nekonopně, neplánovitě, bez jasně formulovaných cílů cestovního ruchu na úrovni státu, regionu, měst a obcí, na úrovni podnikatelských subjektů. Domnívám se, že vymezení podstaty, cílů a nástrojů trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu s využitím zahraničních poznatků a odborné literatury je dnes velice podstatné.

Co si myslíte o Ostravě jako destinaci cestovního ruchu?

Ostravu jsem byla v mnohém překvapena. Má ideální předpoklady pro industriální, sportovní, ale hlavně kulturně - poznávací turistiku. Přiznám se, že jsem se trošku sty-

děla za svou neznalost. Moje představa o tomto městě byla spojena s doly, hutěmi, těžkým průmyslem a sídlišti, s panelákovou kulturou. Místo toho jsem viděla krásné centrum s mnohými skvosty secesní a funkcionalistické architektury. Tak velké množství divadel, galerií, muzeí a klubů nemají snad ani některá hlavní města. Celkový dojem byl ještě zvýrazněn návštěvou dvou divadelních představení Národního divadla moravskoslezského s výstavními síněmi. Ostrava je pozoruhodnou kulturní metropolí se specifickou historií. Do Ostravy přijedu ráda i v budoucnu. Snad stihnu zhlédnout Hornické muzeum a některou ze dvou desítek galerií, o nichž jsem se zásluhou organizátorů mezinárodní konference o Regionu - službách - cestovním ruchu dozvěděla.

Děkuji Vám za rozhovor.

Jiří URBAN

Cenný informační zdroj pro anglistiku a amerikanistiku

Díky podpoře grantového programu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“ získala akademická veřejnost přístup k cennému elektronickému informačnímu zdroji pro studium anglického jazyka a anglické a americké literatury - **Literature Online**. Licence na Literature Online se vztahuje na veřejné vysoké školy (v současnosti ji využívá 24 z nich), Akademii věd ČR a Národní knihovnu ČR. Další vysoké školy, které mají zájem stát se členem tohoto neformálního konsorcia, se mohou přihlásit u společnosti Albertina icome Praha, která zajišťuje fungování licence po technické stránce. Připojit do Literature Online se lze na adrese www.literatureonline.cz. Řešitelem projektu LI01013 je Jiří Rambousek (katedra anglistiky a amerikanistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity).

Tato digitální antologie, kterou tvoří v současnosti 328 tisíc literárních děl, je uspořádána do třinácti plnotextových databází pokrývajících rozmanité literární žánry, období a hnutí:

anglická poezie od 8. století
americká poezie od 17. století
afro-americká poezie od roku 1750
anglické drama od 13. do začátku 20. století
americké drama od 18. století
anglická próza od 16. století do 19. století
americká próza do roku 1850.

Součástí Literature Online jsou také bibliografická databáze Annual Bibliography of English Language and Literature, která obsahuje 784 tisíc záznamů článků, monografií, kritických edic, recenzí a jiných dokumentů s retrospektivou od roku 1920 (61 literárních časopisů je k dispozici v plnotextové podobě

s ročním přírůstkem 2500 článků) a další referenční zdroje (anglický výkladový slovník Webster z roku 1993, Concise Oxford Dictionary, několik oborových encyklopedií a životopisy vybraných 1500 autorů). V neposlední řadě je indexováno asi 16 tisíc webových dokumentů uložených na tisíci serverech (v tomto směru je Literature Online mezi profesionálními zdroji bezesporu výjimkou).

Mgr. Filip Vojtásek

public relations

Albertina icome Praha s. r. o.

Štěpánská 16

110 00 Praha 1

tel.: 2223 1212

fax: 2223 1313

e-mail: Filip.Vojtasek@aip.cz

DVOJÍ PRÁZDNINOVÉ ŽIVOTNÍ JUBILEUM

si připomněli dlouholetí učitelé Pedagogické fakulty Ostravské univerzity, manželé Krejčovi. Oba (narození v srpnu roku 1931) si zapsali na své životní konto 70 let života.

PhDr. Evelina Krejčová (7. 8.) se narodila v Hlinsku v Čechách, (otec měl tesařskou firmu), školní léta prožila v Ostravě na obecné a měšťanské škole, kde inklinovala k hudbě, k malování, a řadu dětských rolí absolvovala na prknech Ostravského divadla, v činohrách i v baletu pod vedením mistra Gabzdyla. Z praktických důvodů absolvovala Střední zdravotní školu v Ostravě, obor dětská sestra, kde poprvé studovala dětskou psychologii u prof. Rychnovského. Rok vykonávala povolání dětské sestry ve zdravotnickém zařízení v Českém Těšíně. V roce 1951 se přihlásila ke studiu psychologie na Filozofické fakultě UJEP v Brně, kde studovala dva roky, a poté přestoupila na Karlovu univerzitu, kde absolvovala v r. 1956 jako promovaná psycholožka se specializací na dětskou psychologii. Jejimi učiteli byli mezi jinými prof. dr. Vilém Chmelař, DrSc., profesori Doležal, Stavěl a Příhoda, který vedl její diplomovou práci. V listopadu roku 1956 spojila svůj život s promovaným filozofem Vladimírem Krejčím.

Doc. PhDr. Vladimír Krejčí, CSc., (19. 8.) se narodil doslova ve škole (Státní menšinové škole ve Vidhosticích u Podbořan), kde byl jeho otec řídícím učitelem na jednotřídce v malé obci s převahou německého obyvatelstva. Stačil zde absolvovat v otcově prvním oddělení základy gramotnosti, ale pěkné dětství skončilo v roce 1938 po Mnichovu nuceným vystěhováním do vnitrozemí, kde nebylo učitelských míst, ani bytů pro vystěhovatele z pohraničí ČSR. Otec volil svou rodnou obec - Stupčice u Votic na rozhraní okresů Benešov a Tábor, kde měl rodiče a bratra s rodinou, kteří hospodářili na zemědělské usedlosti. Bydleli provizorně v malé místnůstce s babičkou a dědečkem, než otec získal místo s bytem. Po válce byl otec Vladimíra Krejčího znovu přeložen do pohraničí (Bohosudov, okres Ústí nad Labem). V roce 1950 Vladimír Krejčí maturoval na tábořském reálném gymnáziu. Chtěl být učitelem stejně jako jeho otec, byl však přijat na tehdy existující VŠPHV (Vysoká škola politických a hospodářských věd) v Praze. Ta však byla od roku 1952 v likvidaci. Mohl si zvolit pro přestup do třetího ročníku (po první státní zkoušce) tři fakulty (Filozoficko-historickou fakultu UK, Právnickou fakultu UK, nebo Vysokou školu ekonomickou). Vybral si Filozoficko-historickou fakultu UK, učitelství obor filozofie - historie. Tu absolvoval v roce 1956 jako promovaný filozof

s obory filozofie, historie a pedagogika. Zaměstnan byl před dokončením studia jako učitel a vedoucí vychovatel na Učňovské škole zemědělské v Městci Králové u Poděbrad. V roce následujícím byl přeložen na UŽS, obor chovatel koní a jezdců z povolání ve Velké Chuchli ve stejných funkcích učitele a vedoucího vychovatele. V r. 1958 byl pověřen spoluzaložením nové Střední zemědělské technické školy v Rakovníku, kde byl pověřen funkcí zástupce ředitele.

V roce 1960-62 vykonával funkci inspektora zemědělských škol v okrese Rakovník. Založil tři učiliště a zajistil jejich start do pozdější činnosti (v transformované podobě existují dodnes).

Po reorganizaci školské správy v roce 1962 se vrátil na svou kmenovou školu. V roce 1963 vypsala ostravský Pedagogický institut pod vedením KNV konkurz na místa asistenta a odb. asistenta pro výuku pedagogiky a psychologie. Manželé Krejčovi se přihlásili oba a byli přijati od 1. 12. 1963. Paní Krejčová po krátké mateřské dovolené (děti se narodily v r. 1960 a 1961) pracovala v záhytném dětském domově ve Žluticích a po získání kvalifikace pro 1. stupeň škol na SPŠ (Střední pedagogické škole) v Praze učila na zvláštní škole v Rakovníku až do odchodu do Ostravy - celkem 8 let praxe psychologické a pedagogické.

V roce 1965 zahájil Vladimír Krejčí externí aspiranturu v oboru pedagogika na PedF UK v Praze, školitelem byl určen prof. PhDr. Jaromír Kopecký, CSc., tehdejší proděkan pro vědeckou práci. Téma kandidátské práce bylo geneze vysokoškolského vzdělávání učitelů v Československu. V roce 1969 předložil kandidátskou práci: Vysokoškolské vzdělávání učitelstva základních škol v Československu v letech 1918-1939. (Projekty, snahy, pokusy). Práce byla doporučena k obhajobě jak vedoucím školitelem, tak oponentem bez výhrad. K obhajobě však nedošlo pro politické události v roce 1969 (-zákaz obhajob neproověřených pracovníků VŠ). V roce 1970 proto vykonal rigorózní zkoušky a obhajobu své práce: Svěpomocné formy vysokoškolského vzdělávání učitelstva základních škol a jejich význam v Československu v letech 1918-1939. (Příspěvek k dějinám učitelského vzdělávání v Československu). Získal tak titul PhDr. v oboru pedagogických věd na UP v Olomouci.

Od roku 1965 se věnoval vedle svých školských povinností práci na dějinách učitelstva Severomoravského kraje. V roce 1979 mu bylo dovoleno obhájit svou kandidátskou práci: Vysokoškolské vzdělávání učitelů základních škol v Československu.

Jeho počátky a vývoj. Tím získal kvalifikační stupeň vědecký - CSc. V roce 1980 byla Vladimíru Krejčímu nabídnuta na Univerzitě Komenského v Bratislavě habilitace, které využil. V roce 1981 byl jmenován docentem. Do roku 1990 se podílel na výzkumu pedagogické činnosti učitelů a řídicí práce ve výchovně-vzdělávacím procesu i ve školské správě pod vedením prof. PhDr. Z. Obržálka, DrSc., z KU v Bratislavě. Po roce 1990 se podílel na přestavbě školského systému, zvláště pak přípravy učitelů základních a středních škol. V roce 1992 probíhalo také profesorské řízení na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity, jehož kladný výsledek však nebyl potvrzen Vědeckou radou OU.

Celou dobu své působnosti přispíval k výzkumům v oblasti dějin pedagogiky, školství v Československu a také k dějinám učitelstva našeho kraje. V této oblasti publikoval nejvíce článků, studií i publikací, jejichž přesná bibliografie ještě nebyla zpracována, neboť zahrnuje období od roku 1965 až dosud.

Druhou oblastí byla práce na výzkumu učitelství a jejího řízení v rámci školského systému u nás, která vyústila v publikaci „Středoevropský učitel“, na které se podílel. Do současnosti se rovněž podílel na projektu: Nové možnosti vzdělávání učitelů, vychovatelů a žáků pro učící se společnost 21. století, který koordinuje doc. Lukášová-Kantorková.

Třetí oblastí je práce na výzkumu regionu severní Moravy a Slezska, kde publikoval některá hesla biografického charakteru z výzkumů dějin učitelstva.

Podle vlastních slov si doc. Krejčí však nejvíce váží práce se studenty, kteří se stali našimi úspěšnými absolventy učitelství oborů, kvalifikovanými pracovníky pro profesní učitelskou činnost.

Životní jubileum je příležitostí k zamyšlení nad smyslem celoživotní práce, kterou ještě zdaleka ani jeden z jubilantů nepovažuje za dokončenou.

„Věříme, že nám zdraví a klid soukromí dovolí vytěžit ze svých profesních i životních zkušeností mnoho podnětů pro další práci. Děkujeme svým bývalým i současným kolegům za pochopení při prosazování některých lidských hodnot, které byly dosud devalvovány na úroveň přízemní. Nechceme se izolovat od dnešních snah o zlepšení situace všech mladších kolegů a kolegyň. Všechny srdečně zdravíme.“

Vladimír a Evelina Krejčovi

NA ZÁKLADĚ PODKLADŮ OBOU JUBILANTŮ
ZPRACOVALA MIRIAM PROKEŠOVÁ

Ke zdůraznění procesu celoživotního vzdělávání a učení v našem regionu

Centrum dalšího vzdělávání Pedagogické fakulty Ostravské univerzity zahájilo studijní rok 2001/2002 společnou konferencí Pedagogického centra (PC) Ostrava a Odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje.

Konference se konala na naší vysoké škole 27. srpna 2001 a prostory k jednání propůjčila Sociálně zdravotní fakulta Ostravské univerzity. Děkujeme vedení této fakulty za pomoc při zajišťování konference. Rovněž i za zdravici, kterou jménem fakulty přednesl děkan doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc.

Konference nazvaná „Pedagogický den 2001 - vzdělávání na prahu nového století“ souvisela s akcentací aktuálních otázek a změn ve školství našeho regionu (např. vznik Odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje). Vystoupení zástupců Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR dr. Jaroslava Müllnera a dr. Jaromíra Krejčího oslovilo pozvané pracovníky našeho resortu svou aktuálností. Ta se týkala naplňování „Národního programu rozvoje vzdělávání v České republice“ jako sjednocujícího dokumentu stále turbulentního procesu probíhajícího v rámci vzdělávací a školské politiky.

Perspektivy a problematika krajské úrovně správy vzdělávání, tak nazval své vystoupení dr. Tomáš Bouda, vedoucí Odboru školství

Krajského úřadu. Vystoupení zaujalo zástupce škol a školské správy proto, že se týkalo změn v regionálním školství a komplexní optimalizace.

Centrum dalšího vzdělávání PdF OU a Pedagogické centrum Ostrava nabídly své vzdělávací (kvalifikační, rekvalifikační a inovační) programy, jež komentoval dr. J. Malach, CSc., (z Centra dalšího vzdělávání PdF OU) a Mgr. J. Kubáň, ředitel nově vytvořené vzdělávací instituce - Pedagogického centra Ostrava.

Centrum dalšího vzdělávání PdF OU tak vstoupilo do nového akademického roku s připomenutím slavnostního zahájení pro přijaté studenty, které se uskuteční v pátek 21. 9. 2001 (školský management, výchovné poradenství) a v sobotu 22. 9. 2001 (doplňující a specializační studium). Nový studijní rok související s dalším (zejména) profesním vzděláváním a učením zahájí v 1. a 3. semestru 1 220 studentů. Vedení CDV PdF OU se těší na spolupráci se všemi, kteří se těmito aktivitám věnují.

Doc. PhDr. JOSEF MRHAČ, CSc.
ŘEDITEL CDV PdF OU

Nabídka ProQuest 5000 se rozrostla do konce roku o tři databáze

Národní licence na elektronickou informační sužbu ProQuest 5000, díky níž mají od loňského roku vysoké školy, Akademie věd ČR, veřejné knihovny a další instituce možnost bezplatného přístupu ke čtyřem tisícům odborných časopisů, byla dočasně - od 1. září do 31. prosince 2001 - rozšířena o další tři významné oborové databáze: AGRICOLA PlusText, ERIC FullText a MEDLINE with Full Text. Hlavní přednost těchto informačních zdrojů spočívá v tom, že spojují kvalitní indexování článků pomocí řízených slovníků (tezaurů) částečně s jejich plnými texty.

AGRICOLA PlusText pokrývá zemědělství, veterinářství, lesnictví, ekologii, zoologii, botaniku a výživu. Databáze zahrnuje bibliografické záznamy z více než 830 časopisů od roku 1970 (z toho je 52 titulů k dispozici v plném znění s průměrně čtyřletou retrospektivou - např. Biochemistry, Bioscience, Canadian Journal of Zoology, Journal of Nutrition aj.).

ERIC FullText je zaměřena na různé aspekty vzdělávání (včetně vývojové psychologie, protidrogové prevence, managementu

škol, poradenství, výuky odborných předmětů, celoživotního vzdělávání) a rovněž na knihovnictví. Úplná retrospektiva bibliografických záznamů z 1060 časopisů sahá do roku 1966 (zhruba čtvrtina z nich je přístupná v plnotextové podobě od roku 1994 - např. Adult Education, Communication and Education, Harvard Educational Policy, Journal of Higher Education aj.).

MEDLINE with Full Text obsahuje 11 milionů záznamů ze 4300 medicínských časopisů, z nichž 230 je přístupných v plném znění od roku 1997 (např. AIDS Care, British Medical Journal, Canadian Medical Association Journal, JAMA, Journal of the American Medical Association, Lancet aj.). Texty jsou doprovázeny reprodukcemi fotografií, schémat a tabulek.

Databáze se aktualizují průběžně (některé články jsou do nich zařazeny v podstatě ve stejnou dobu, kdy vyjdou tiskem).

Pro práci se službou ProQuest 5000 stačí standardní webový prohlížeč (např. Netscape Communicator nebo Microsoft Internet Explorer minimálně verze 3).

Instituce, které již službu ProQuest 5000 využívají (celkem jich je v současnosti přes 240), se mohou připojit prostřednictvím oficiální webové prezentaci národní licence (<http://www.proquest.cz>). Kontrola oprávnění ke vstupu do systému je prováděna automaticky (na základě seznamu jednoznačných identifikačních čísel - tzv. IP adres). Na stejné adrese se další instituce, které mají zájem o tyto služby a vztahují se na ně podmínky této licence, mohou přihlásit bez finančních nároků ze své strany pomocí elektronického formuláře. Zde lze také získat podpůrné materiály (např. manuály v češtině) a dozvědět se termíny a místa konání školení.

Licence na ProQuest 5000 s platností do konce roku 2003 je financována z prostředků přidělených z grantového programu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“ na řešení projektu LI002043, který podala Ústřední knihovna Univerzity Karlovy. Fungování národní licence po technické stránce zajišťuje společnost Albertina icome Praha.

MGR. FILIP VOJTÁŠEK

PODĚKOVÁNÍ MGR. NEMEŠKALOVÉ

Koncem srpna skončila své funkční období zastupující ředitelka Univerzitní knihovny Mgr. Ilonka Nemeškalová. Do knihovny nastoupila v březnu loňského roku na původně krátkodobý zástup Mgr. Jany Trávníčkové, protože jsme všichni věřili, že se paní Trávníčková i přes vážné onemocnění vrátí na své místo. Bohužel se tak nestalo a knihovna přišla nejen o svou vedoucí, ale především o milého člověka. Ilonka Nemeškalová pomohla knihovně v nejtěžších chvílích, a přesto, že si mohla užívat zaslouženého odpočinku, byla ochotna si pracovní smlouvu prodloužit. Z krátkodobého zástupu byl nakonec takřka rok a půl.

Do vedení naší knihovny se dostala knihovnická osobnost známá v celé republice, odbornice se čtyřicetiletou zkušeností z různých typů knihoven. Za dobu jejího působení byly zprovozněny dvě studovny Zdravotně sociální fakulty, poskytující prezenční knihovnické a informační služby. Zasadila se také o zkvalitnění práce knihovny především zavedením a soustavným využíváním elektronických informačních zdrojů. Dále spolu-

pracovala na uvedení elektronické výpůjčky do zkušebního provozu a na jejím převedení do plného provozu od září 2001. U příležitosti oslav 10. výročí založení Ostravské univerzity se spolupodílela na uspořádání výstavy publikací vydaných v průběhu existence univerzity. Nejvyšší měrou se zasloužila o vytvoření nového Knihovního a výpůjčního řádu Univerzitní knihovny OU, který zohledňuje mimo jiné možnosti automatizace výpůjčního procesu a je také v souladu se Zákonem o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb, vstupujícím v platnost od ledna roku 2002. Svými aktivitami tak připravila dobré podmínky pro další rozvoj naší knihovny.

Jelikož se Mgr. Nemeškalová nepřihlásila do výběrového řízení na obsazení funkce ředitele Univerzitní knihovny, opouští od září tohoto roku náš kolektiv a nám nezbyvá, než se s ní rozloučit. Pro mnohé z nás představuje nejen vynikajícího odborníka a praktika, ale také velmi silnou osobnost. Ani ona se za dobu působení ve funkci nevyhnula zdravotním

problémům, které však díky svému založení a pevné vůli rychle překonala. Určitě nám budou chybět její bohaté zkušenosti a znalosti ze všech oblastí knihovnictví.

Chápeme, že se paní Nemeškalová těší na důchod, a jsme přesvědčeni, že v jejím případě se bude jednat o odpočinek velmi aktivní. I když se loučí s námi, ze světa knihovnictví zdaleka neodchází. Je a hodlá být nadále činná v regionálním výboru Sdružení knihovníků a informačních pracovníků a zasazovat se o zlepšení podmínek pro tento obor nejen v našem regionu. Přejeme jí, aby se mohla plně věnovat své nejbližší rodině a svým koníčkům, mezi něž mimo jiné patří pravidelné návštěvy českých, moravských i slovenských hor. A především přejeme pevné zdraví a elán do dalších let.

Chceme Mgr. Nemeškalové poděkovat za celkové působení v Univerzitní knihovně a vyjádřit přesvědčení, že kdykoli bude mít přání do dění v knihovně vstoupit a pomoci na kterémkoli úseku, je námi předem vítána.

LUDMILA KRATOCHVÍLOVÁ
MGR. JARMILA KRKOŠKOVÁ

Mezinárodní slovenský a český kalorimetrický seminář 2001

V krásném prostředí západních Tater se uskutečnilo ve dnech 28. 5. až 1. 6. tradiční setkání pracovníků, v centru jejichž vědeckého zájmu je teplo a procesy spojené s tepelnými efekty. A je nutné konstatovat, že se organizátorům podařilo uvolnit i teplo mezilidských vztahů a vytvořit tak prostředí inspirující nejen k otevřené konfrontaci odborných názorů, ale i atmosféru umožňující navázání nových, neformálních kontaktů. Hlavní zásluhu na tom mají kolegyne z MF Slovenské poľnohospodárskej univerzity v Nitře - RNDr. V. Vozárová a RNDr. Z. Hlaváčová, Ing. V. Pekárek z ÚCHP AV ČR Praha (zakladatel tradice těchto Kalorimetrických seminářů) a také prof. B. Taraba z Přírodovědecké fakulty naší univerzity.

Přednesené referáty jednoznačně demonstrovaly, že aplikace studia tepelných efektů nalézají stále nové a nové oblasti využití. Vedle tradičních aplikací ve fyzice a chemii, např. při studiu tepelných charakteristik materiálů nejrůznějšího původu, při studiu interakcí na styku dvou fází (adsorpce, smáčení, míšení apod.), fázových přechodů (krystalizace) a chemických reakcí (katalytická dehalogenizace, hydratace atd.) byly předneseny referáty popisující nové, netradiční aplikace v biologii: studium vlivu abiotického a vodního stresu na vývoj rostlin, hodnocení nutriční hodnoty pastevních porostů, hodnocení historických a současných odrůd ječmene atd.

Vedle úzce odborně zaměřených referátů byly předneseny referáty, jejichž tématem byla obecně termodynamika jako obecná nauka o teple: Její historie, její význam pro současné vědecké poznání a její úloha při řešení globálních problémů spojených zejména s racionálním řešením energetické krize.

Diskuse, kterou vyvolala většina vystoupení, svědčila o tom, že jak témata těchto vystoupení, tak i jejich obsah zaujaly většinu přítomných. A jak se vyjádřili někteří účastníci, nebývá obvyklé, aby v tak atraktivním prostředí, jakým západní Tatry bezesporu jsou, byla tak vysoká účast na všech zasedáních.

Význam setkání podtrhla i přítomnost děkana Fakulty mechanizace prof. J. Lobotky na večerním setkání účastníků semináře. Rovněž neobvykle vysoká účast zástupců firem nabízejících měřicí

techniku a služby v oboru kalorimetrie a jejich sponzorská podpora svědčí o významu a odborné úrovni akce.

Samozřejmě, že organizátoři využili atraktivnost prostředí západních Tater a vyšetřili čas i pro uspořádání túry na Ráčkovské pleso a okolní vrcholy. Přes nepříznivé meteorologické podmínky se do přírody vydala většina účastníků semináře.

Závěrem je třeba konstatovat, že celá akce byla účastníky hodnocena jako velmi podařená a užitečná, její neformální atmosféra napomáhá otevřené diskusi i názorovým střetům. Většina z účastníků pak přislíbila účast na příštím semináři, který se bude konat v květnu 2002 v Seči u Pardubic.

DD

Děkan Zdravotně sociální fakulty Ostravské univerzity vypisuje

VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ

na obsazení místa

asistenta oboru:

- patologická anatomie (100% pracovní úvazek)

docenta oboru:

- histologie, cytologie (20% pracovní úvazek)

pro **Ústav patologické anatomie.**

Předpokládaný nástup 1. 10. 2001.

Kvalifikační předpoklady: absolvování VŠ v daném oboru, odborná praxe, předpoklady pro pedagogickou a vědeckou činnost, podmínka dalšího vědeckého růstu (doktorandské studium-habilitace-profesura), publikační činnost, morální bezúhonnost.

Příhlášky: doložené ověřenými doklady o dosažené kvalifikaci, stručným životopisem s popisem dosavadní praxe, osobním dotazníkem SEVT a přehledem publikační činnosti zasílejte do 21. 9. 2001 na adresu personálního oddělení Zdravotně sociální fakulty OU (Zdeňka Měntielová), Syllabova 19, Ostrava 3, 703 00.

DOC. MUDR. JAROSLAV HORÁČEK, CSc.
DĚKAN FAKULTY

Studium ve Švédsku

Úvod

Švédský Jönköping leží na nejjihnějším cípu druhého největšího jezera ve Švédsku (a pátého v Evropě). Když jsem se svému švédskému kamarádovi zmínil, že budu studovat v Jönköpingu, první, co se mu vybavilo, bylo, že Jönköping je město nejružnějších křesťanských sekt a pak Huskvarna. Tedy nejen proslulá továrna na zbraně, později (i dnes) vyrábějící motorové pily a sekačky na trávu, nýbrž i název města, které tvoří s Jönköpingem dvojměstí. Ale i Jönköping má svou slavnou minulost - stála zde první továrna na zápalky (ty označené třemi hvězdami s nápisem Safety matches) a ty prý zde byly i vynalezeny.

Nedaleko Jönköpingu leží Gränna - místo nepřilíh úspěšných cestovatelů v horkovzdušných balonech k severnímu pólu (kteří tu založili tradici balonových soutěží), místo cest k ostrovu Visingsö a polka gris. Jeden z překladů „polka gris“ je „polkové prasátko“, ač jde o sladkost, velké barevné lízátko, jež si oblíbila Pipi Dlouhá punčocha.

Švédsko - škola JIBS

Škola, na níž jsem studoval, se nazývá JIBS, Jönköping International Business School. JIBS byl založen v roce 1994 a tvrdě bojuje se svými největšími konkurenty v Stockholmu a Göteborgu. Jako soukromá organizace k tomu používá i klasických obchodních marketingových praktik.

JIBS se zaměřuje na malé a střední podnikání a mezinárodní vztahy, a to s patřičnou dávkou mladické dravosti. Projevuje se to kupami literatury v knihovně, spoluprací s malými až středními firmami v okolí Jönköpingu, stejně jako největším počtem zahraničních výměn studentů - až 80 % studentů se dostane na celkově jeden a půl roku na studium do zahraničí.

Škola nová a moderní

Budovy jsou velmi moderní, pouhých 6 let staré, vše v nich je elektronicky zabezpečeno (bez karty se člověk opravdu nikam nedostane). Počítačů nejen že je dost (několik desítek), ale jsou dostupné 24 hodin denně. Ně-

které sály nebo počítačové učebny byly sponzorovány a kompletně vybaveny různými podniky či bankami a nesou jejich jména.

Na chodbách visí televizory informující o přednáškách, zkouškách, studentských organizacích apod. Většina věcí spojených se školou či knihovnou lze vyřídit přes Internet.

Valná většina předmětů je přednášena v angličtině, obecně angličtina je obrovsky rozšířena díky silnému vlivu nedabovaných médií a dokonce i bezdomovci jsou schopni plyně poradit zbloudilci, kudy se vydat k domovu. Tedy všeobecná znalost angličtiny je pro Švédy jedno pozitivum.

Další dobrá věc, kterou postrádám na našich vysokých školách, je hodnocení učitelů studenty. Na Intranetu JIBSu je možno si najít stránky určitého předmětu, zjistit si o něm potřebné informace a také daný předmět zhodnotit co do učiva, učitele, dostupné literatury atd. Učitelům a jejich nadřízeným pak nechybí potřebná zpětná vazba o kvalitě a vhodnosti výuky, např. vzhledem k pracovnímu trhu.

Mimoškolní aktivity

JIBS též zorganizoval pro mezinárodní studenty zajímavý program, tzv. Host Family Programme. Do programu se přihlásili studenti a švédské rodiny a vytvořili větší, „mezinárodní rodiny“. Spolu se svou novou kolumbijskou „sestrou“ jsme blíže poznali nejen běžnou švédskou rodinu, ale i Švédsko, já Kolumbii a ona Česko.

Hodně jsem i cestoval. Sice to nebyl žádný luxus, ale zato jsem toho procestoval hodně - prakticky kromě Islandu celou Skandinávii. Navštívil jsem Norsko s jeho fjordy a skalisky, zažil finskou zimu v Turku a Helsinkách, viděl dánskou Kodaň se zábavním parkem Tivoli, malou mořskou vílou i starobylý estonský Tallin.

Nejvíce jsem samozřejmě cestoval ve Švédsku. O Gränně už jsem se zmínil, nevynechal jsem ani hlavní město Stockholm, v něm překrásné uličky

starého města, starou loď Vasa, která se potopila 15 minut poté, co vyplula na moře do boje proti polským katolíkům. V druhém největším švédském městě Göteborgu jsem navštívil stavbu jiné lodi stavěné podle kopie, která se kdysi plavila do Číny. Tam se po dokončení opět vydá. K dalším doporučením místům, kam jsem se ovšem bohužel nedostal, patří Kiruna na severu Švédska, kde je možno přespat v Ledovém hotelu (opravdu je všechno z ledu, dokonce i lustry) a nechat se svést psím spřežením. Opravdová romantika Severu.

Dá se říci, že při skromném způsobu života (vařil jsem si sám, nechodil do jídelny na - pro průměrného Moravana - drahé obědy, nepořádal příliš mnoho večírků - alkohol je ve Švédsku opravdu velmi drahý, atd.) vyjde grant tak akorát. Na cestování se musí drobátko připlatit, ale proč necestovat, když už jsem tak blízko a nemusím se tu třeba už vrátit, že?

Závěr

Pobyt v Jönköpingu byl pro mne přínosem nejen z hlediska

znalostí, ať jazykových (procvičil jsem nejen angličtinu, ale naučil se základy švédštiny a polštiny) nebo odborných. Odnáším si z něj i mnoho známých po celém světě, snad i několik přátel, zkušeností z života v mezinárodním prostředí, zcela sám, nezávisle na rodičích, zážitky z cestování, potkávání nových jídel, tradic a kultur. Proto mne až šokovalo, když jsem se dověděl, že o tyto zahraniční výměnné pobyty není mezi studenty velký zájem. Já sám, kdybych mohl, bych jel zase, a to i při vědomí toho, že se mi mírně zkomplikovalo skládání zkoušek a dokončení studia. Dvě mé kolegyně z ročníku se rozhodly do Švédska vrátit a samy si další půlrok financovat.

Tímto bych rovněž chtěl zaslat velký dík všem pracovníkům Filozofické fakulty OU, kteří mi tento krásný pobyt umožnili a bez nichž bych všechny tyto báječné zážitky nezažil. Děkuji.

TOMÁŠ HLAVÁČ

STUDENT III. ROČNÍKU FF OU
ANGLIČTINA PRO HOSPODÁŘSKOU SFÉRU

Konference? Konference!

V uplynulých měsících proběhly na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity celkově dvě konference. Již tento fakt samotný nutí k zamyšlení.

K čemu jsou vlastně konference? Jsou příležitostí k setkání, k navázání nových kontaktů, příležitostí k výměně nových poznatků, příležitostí prezentovat se ve sborníku a publikovat tak výsledky své práce, příležitostí k dalšímu rozvoji daného oboru? Příležitostí k vyslovení určitých závěrů, k zamyšlení, krokem vpřed? Do určité míry asi ano, jinak by se nekonaly. Občas však můžeme být i mírně skeptičtí. Jsou skutečně konference kvalitou, nebo pouze kvantitou? Je těžké rozhodnout a pro mnohé mohou být skutečným přínosem.

Sama jsem se zúčastnila třetí sekce na zářijové konferenci Pedagogická diagnostika 2001. Ne-

bylo nás zde mnoho, avšak příspěvky byly o to kvalitnější a rozprava nad nimi o to smysluplnější. I upřímný potlesk od srdce zde zazněl...

A tak mě napadlo - největším přínosem konferencí snad bude skutečně setkání. Paradoxně i s vlastními spolupracovníky, které zde můžete zahlédnout a vyslechnout „v akci“. Na chodbách i v kabinetech se v průběhu roku a semestru často jen potkáváme, o konferencích se však skutečně můžeme setkat, třebaže i při výměně názorů... Je to o to vzácnější, když si uvědomíme, že skutečné „setkání“ s druhými bývá v životě jedince spíše jen velice sporadické a nezvyklé.

Především proto mají konference smysl a organizační práce a námaha s nimi spojená snad pak není až tak zcela marná.

- MP -

Zahraníční kontakty na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity

Několikaletá spolupráce Pedagogické fakulty Ostravské univerzity s Pedagogickou akademií v rakouském Stamsu, která dlouho probíhala na bázi projektu Aktion, dostane v tomto semestru novou podobu. Zástupci PdF OU (doc. MgA. René Adámek, Mgr. Hana Adámková) během červnové návštěvy Pedagogické akademie dojednali poslední potřebné náležitosti k tomu, aby od tohoto semestru mohl proběhnout výměnný studijní pobyt pro 2 studentky PdF OU, které na rakouské vysoké škole stráví 10 měsíců.

Týdenní návštěva na Pedagogické akademii ve Stamsu, během níž došlo k přípravě projektu Socrates na rok 2002, byla vyplněna řadou hospitací na různých stupních škol, pedagogickými výstupy (doc. MgA. René Adámek) a přednáškou (Mgr. Hana Adámková).

Doufejme, že vybudovaných kontaktů si v příštím roce povšimne více studentů, kterým se takto nabízí možnost zajímavého studia v krásném prostředí tyrolských Alp.

H.A.H. HOSPITACE V HODINĚ HUDEBNÍ VÝCHOVY V 1. TŘÍDĚ

Nezapomínejme: čeština je také cizí jazyk!

Počet obyvatel České republiky v posledních letech klesá, prognózy odborníků říkají, že zhruba v roce 2030 bude chybět na českém pracovním trhu asi 400 tisíc pracovních sil a bez nich bude další rozvoj české ekonomiky silně ohrožen.

Zvýšení natality z vlastních zdrojů můžeme jen těžko očekávat, neboť trendy porodnosti u nás plně kopírují vývoj v západoevropských zemích. Chybějící pracovní síly bude tedy nutno hledat v cizině. Ministr Špidla již vytvořil tým odborníků, kteří se mají touto problematikou zabývat a vytvořit plán získávání perspektivních a vzdělaných pracovních sil.

Pokud tyto lidé - mnohdy se svými rodinami - přijdou do naší republiky, aby tu žili i pracovali, budou se muset v krátké době naučit česky. Náš jazyk se v dosud nepoznané míře stane vyučovaným cizím jazykem a bude prudce stoupat počet těch, pro něž bude zvládnutí češtiny záležitostí další možné existence. Zpracovat metodiku vyučování pro konkrétní jazyk není krátkodobá záležitost,

a tak se už dnes tento úkol jeví jako velmi aktuální.

Jistě i proto bylo poslední setkání členů Jazykovědného sdružení při Ostravské univerzitě v tomto akademickém roce, které se uskutečnilo 18. června 2001, věnováno tématu: čeština pro cizince. Hlavní referát přednesla PhDr. Marie Hádková, Ph.D., z Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Doktorka Hádková patří k našim předním odborníkům v dané oblasti, řadu let vyučuje cizince českému jazyku, výrazně se podílí na práci Kabinetu češtiny pro cizince na FF UP.

V úvodní části přednášky se věnovala problematice výuky češtiny v rovině teoretické, v druhé části pak zaujala posluchače celou řadou zajímavých postřehů z pedagogické praxe.

Zajímavou informací pro nás bylo, že čeština přináší velká úskalí také Slovanům, kteří komunikují flexivním jazykem. Doktorka Hádková se zmiňovala např. o potížích ruských a ukrajinských mluvčích s délkou sa-

mohlásek v češtině a s výslovností hlásky *h*.

Připomněla problémy Japonců s rozlišením a s výslovností realizací *r* a *l*, hovořila o obtížích s diferenciací znělostních dvojic (např. *p* a *b*), s nimiž zápasí arabští mluvčí.

Účastníci přednášky si odnesli i velmi cenné informace o typech a formách studia češtiny pro cizince v Olomouci a o zkouškách z českého jazyka. Cizincům, kteří zkoušku úspěšně zvládnou, je udělen certifikát vymezující stupeň znalostí češtiny.

Setkání jazykovědců řídila doc. PhDr. Naďežda Bayerová, CSc., kterou po delší nepřítomnosti způsobené nemocí všichni přítomní zase rádi mezi sebou uvítali. Zejména proto, že stála spolu s nedávno zesnulým prof. A. Knopem u zrodu této pobočky Jazykovědného sdružení na našem ústavu. Ačkoliv docentka Bayerová skončila svůj pracovní poměr na katedře bohemistiky, věříme, že až jí to zdraví dovolí, znovu se mezi nás vrátí - třeba zrovna na akce pobočky.

MGR. IVANA GEJGUŠOVÁ
KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY
S DIDAKTIKOU PdF OU

Region bez hranic

Pod tímto názvem se na sklonku minulého akademického roku objevila na pultech knihkupectví nová publikace Svatavy Urbanové. Jak napovídá podtitul Sociologická sonda do vnímání literatury Ostravska, autorka se vrací k problematice regionální tvorby a její recepcce, přičemž vychází ze širších filozofických, sociologických a politologických relací.

Úvodní část je věnována vymezení základních pojmů, jakými jsou region, regionalizace, regionalismus a tradicionalismus, i proměněm v jejich chápání, k nimž během uplynulých dvou desetiletí došlo. Přes obsáhlou podkapitulu obírající se etapami a specifiky literárního vývoje Ostravska od 19. století do současnosti není ústředním bodem této studie literárněhistorický systém, ale empirický výzkum vnímání kultury a tvorby spjaté s regionem, který je konfrontován s výsledky

výzkumu probíhajícího v první polovině 80. let. Cíle průzkumné sondy, konané v roce 1998, byly stanoveny tak, aby zahrnovaly nejen současné regionální tendence ve vztahu k centrům historickým, kulturním i průmyslovým, poměr kultury regionální a tzv. pražské, začleňování tvorby spjaté s regionem do širšího literárního kontextu, ale také vazby k regionu prožívané jako subjektivní, intimní vztah k místu, kde se respondenti cítí doma, a posílení, či naopak oslabení jejich kulturní identity.

Region bez hranic poukazuje na proměny, které na konci 20. století zasáhly literární vývoj našeho kraje i nás, jeho obyvatele. Vede k zamyšlení nad naší vlastní kulturní totožností i regionální svěbytností severní Moravy a Slezska, ať už vtělené do pohádek a pověstí nebo zaznívající z úst básníků.

MILENA ROSOVÁ

VÝHODNÝ ÚČET PRO VYSOKOŠKOLSKÉ STUDIUM JE SPOROSTUDENT

Česká spořitelna, a.s., okresní pobočka v Ostravě

NABÍZÍ VYSOKOŠKOLSKÝM STUDENTŮM
UZAVŘENÍ ÚČTU

SPOROSTUDENT

JAKÉ JSOU VÝHODY SPOROSTUDENTA:

- vedení účtu, hotovostní a bezhotovostní platební styk /např. úhrady koleje, menzy, školného, inkasa/
- správa a vedení účtu - zdarma
- vyhotovování pravidelných měsíčních výpisů - zdarma
- zřízení, změna a zrušení trvalých příkazů - zdarma
- využívání služeb elektronického bankovníctví
- poskytnutí úvěru - kontokorentu ve výši 10 000 Kč /při založení účtu automaticky/ na dobu neurčitou
- vydání platební karty VISA ELECTRON - zdarma
- využívání služeb elektronického bankovníctví
- možnost investování do podílových listů
- vždy k 31. 12. každého kalendářního roku je spořitelnou na účet SPOROSTUDENT připsána prémie ve výši 400 Kč
- při úspěšném ukončení studia /při předložení diplomu s potvrzením o prospěchu s vyznamenáním/ připsá spořitelna na tento účet mimořádnou prémii ve výši 10 000 Kč.

CO POTŘEBUJETE K ZALOŽENÍ SPOROSTUDENTA:

- věk od 18 let
- vysokoškolský student s trvalým pobytem v ČR
- základní vklad 100 Kč
- prokázání přijetí na vysokou školu /předložením indexu a potvrzení školy o řádném denním studiu na této škole/.

V případě Vašeho zájmu se obraťte na pracovníky České spořitelny,
kteří Vám ochotně poskytnou další informace.

www. csas. cz
zelená linka: 0800 207 207

TÝDEN BARTOVSKÉ HARENDY 5. - 11. listopadu 2001

Zajímá Vás, co všechno připravujeme na Týden Bartovské Harendy? Zatím jsme zveřejnili úterní, čtvrteční a nedělní program. Možná však budou přibývat i další dny, a proto klikněte na naše stránky vždy, jakmile se dostanete k internetu. Nikdy nevíte, zda tam nebude něco nového.

www.muweb.cz/zabava/harenda

www.seznam.cz (heslo harenda)

Úterý 6. listopadu

V 19:30 začíná již mnohokrát avizovaný **II. BOHEMISTICKÝ VEČÍREK**.

Zůstali jsme věrni Klubu PROSTOR na nábřeží u Sýkorova mostu. Divadlo-hudba-voiceband, toť vše bude v ceně. Večer vyvrcholí udělením Cen Bartovské Harendy za rok 2001.

Po skončení kulturního programu taneční skotačení až do ranních hodin.

A nezapomeňte, že uvítáme každý nápad a jeho nositele!

Bartovská Harenda je totiž otevřena všem!

Čtvrtek 8. listopadu

V 19:00 začíná kulturní večer **AURORU SI POTOPIT NEDÁME**.

Přijďte se podívat, jak oslavíme 84. výročí Velkého Října. Součástí večera bude i básnické klání **ČERVÁNKY NAD SMOLNÝM** (prezentace vlastního básnického textu na jedno z vybraných témat, podmínky soutěže na webových stránkách).

Neděle 11. listopadu

Kdo přežije Týden Bartovské Harendy, je zván na výšlap **Děkujeme, odcházíme aneb Vzhůru do hor**.

Jedná se o romantický výlet do Beskyd, na kterém ti z vás, kdož vydrží celý týden bez úhony, zcela jistě k nějaké úhoně přijdou (minimálně ke krásnému zážitku).

ZA BARTOVSKOU HARENDU
JAROSLAV DAVID

NABÍDKA

Národní divadlo moravskoslezské dává i v této sezoně 2001-2002 studentům Ostravské univerzity možnost pravidelně navštěvovat všechna představení činohry, opery, operety a baletu

s velkou slevou.

Po předložení studentského průkazu vždy 15 minut před začátkem představení můžete získat vstupenky na tzv. Studentskou galerii (zadní řady v přízemí a na galerii) za jednotnou cenu

15 Kč.

Tato mimořádní sleva se netýká premiérových představení, vyprodaných představení a představení hostujících divadel.

VYUŽIJTE TÉTO JEDINEČNÉ PŘÍLEŽITOSTI

Vydané spisy, skripta a sborníky

Vydavatel: OU - Filozofická fakulta

Publikace: **Studijní program 2001-2002**

Cena: **50 Kč**

Publikace: **Region - služby - cestovní ruch**

Cena: **neprodejné**

Anotace: Sborník přednášek z mezinárodní konference

Publikace: **Aspekte der Textgestaltung**

Referate der Internationalen Germanischen Konferenz

Cena: **neprodejné**

Publikace: **Typy pojmenování v současné ruštině**

Habilitační práce

Autor: Blažena Rudincová

Cena: **40 Kč**

Publikace: **Praktická cvičení z českého jazyka**

Autoři: E. Demlová, J. Hubáček, E. Jandová, D. Kremzerová, H. Srpová

Cena: **100 Kč**

Anotace: skriptum

Vydavatel: OU - Přírodovědecká fakulta

Publikace: **Informace o studiu - akademický rok 2001-2002**

ISBN: 80-7042-799-X

Publikace: **Elektrina a lesní stromy**

Uspořádal: Jan Šoch

ISBN: 80-7042-800-7

Anotace: Sborník prací ze 7. konference o.p.s. Beskydy

Publikace: **Mezinárodní slovenský a český kalorimetrický seminář 2001**

Uspořádal: B. Taraba

ISBN: 80-7042-803-1

Anotace: Sborník příspěvků z konference konané 28. 5.-1. 6. 2001

Publikace: **Změny geografického prostředí v pohraničních oblastech hornoslezského a ostravského regionu**

Editor: J. Prášek

ISBN: 80-7042-802-3

Anotace: Sborník referátů z česko-polské konference konané ve dnech 17.-18. 5. 2001

Cestování šité na míru pro studenty a mladé

- **levné letenky**
- **kurzy angličtiny**
v Anglii a na Maltě
- **práce pro studenty**
v USA a ve Francii
- **levné ubytování**
- **spolehlivé cestovní pojištění**
- **karta mladých IYTC**
pro absolventy VŠ
- **karta ISIC v ČD centrech**
– **slevy** na železnici pro studenty

Více informací: www.gtsint.cz

 GTS international

GTS Denisova 2, 702 00 Ostrava 1

Tel.: 069/611 53 24, 611 53 26, fax: 069/611 53 28

E-mail: gts.ostrava@gtsint.cz

Uzávěrka dalšího čísla je v pondělí **22. října 2001 do 10.00 hod.**

Listy Ostravské univerzity, č. 7/2001, roč. 9 ● Vydává Ostravská univerzita, č. registrace MMO - 74/93-PP ● Internet: <http://www1.osu.cz/Rektorat/aktuallisty.htm> ● Kontaktní adresa: Ostrava 1, Dvořákova 7, 701 03, tel.: 069/6160 139, fax: 069/6160 139 ● e-mail: jirina.vecerova@osu.cz ● Redakční rada: Jiřina Večeřová - šéfredaktorka; PhDr. Emílie Demlová, Dr.; PaedDr. Milena Frydrychová; PhDr. Jaroslav Galíček; Mgr. Darja Jarošová; doc. RNDr. Erika Mechlová; PhDr. Šárka Zedníčková; Radim Horák ● Grafické zpracování a tisk: Repronis Ostrava ● Náklad 1000 výtisků ● ZDARMA

Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p., odštěpným závodem Severní Morava, č.j.: 2263/98-P/1 ze dne 18. 9. 1998